

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ
A ORAȘULUI ROVINARI**

2009 - 2019

Date de contact ale autorităților locale din orașul Rovinari:

Primăria Rovinari
Str. Florilor, nr. 3, 215400 Rovinari, Județul Gorj
Tel: 0253-371095, Fax: 0253-371004
www.primariarovinari.ro

Echipa executivă a Primăriei Rovinari:

Primar: Jr. Dorin Filip
Viceprimar: Ing. Laurențiu Chivu
Administrator Public: Jr. Constantin Podaru
Secretar: Jr. Florin Neamțu

Consultant facilitator

Program Creșterea Capacității Comunităților

Fiu Mitrea Nicoleta

INTRODUCERE

Prezentul document este o strategie de dezvoltare economico sociala locala a orasului Rovinari pe perioada 2009-2019.

Strategia s-a elaborat participativ de către liderii comunitatii, membrii comunitatii și partenerii sociali (ong-uri si grupuri asociative).

Exista multe teorii care se concentreaza asupra celei mai bune metode de a realiza dezvoltarea, insa cheia dezvoltarii economico sociale consta in "acceptanta clientului" adica in satisfacerea necesitatilor pe care cetatenii le percep si In solutionarea problemelor care le afecteaza viata.

Prin urmare, daca prin definitie dezvoltarea economico-sociala este aceea care face legatura intre generatii inseamna ca generative de azi vor hotan viitorul celor care urmeaza, iar ceea ce doresc oamenii pentru urmașii lor nu putem realiza decaf cu consultarea lor, cu colaborarea lor și mai ales cu acceptul lor.

Principiul programarii este unul din elementele esentiale ale operationalizarii Fondurilor Structurale și se refera la pregatirea planurilor multianuale de dezvoltare, care se realizeaza pe baza deciziilor luate in parteneriat cu Statele Membre UE printr-o serie de etape succesive. Planurile trebuie realizate dejos in sus pentru a cuprinde necesitatile reale, identificate obiectiv. Elaborarea planului strategic al comunitatii a pornit de la necesitatile locale, care au fost impartite pe domenii de interes cu scopul delimitarii domeniilor strategiei care mai apoi sa fie integrate in Strategia de dezvoltare ajudeului Gorj.

Planul strategic de dezvoltare social-economica al orasului ROVINARI a fost elaborat în mod participante, prin implicarea reprezentantilor tuturor grupurilor social demografice din comunitate. Participarea populatiei la elaborarea planului strategic de dezvoltare social-economica va contribui la creșterea spiritului de initiativa a oamenilor din comunitate, la implicarea lor in procesul de luare a deciziilor și la responsabilizarea comunitatii pentru deciziile luate și pentru intreg procesul de dezvoltare. Totodata, implicarea tuturor actorilor din comunitate va spori gradul de dezvoltare a parteneriatului dintre administratia publica locala, organizatiile neguvernamentale și mediul de afaceri in directia solutionarii problemelor.

CADRU METODOLOGIC

Noțiunea de dezvoltare devine un concept larg utilizat începând cu al doilea război mondial în diverse contexte ale modernizării. Există multe teorii care se concentrează asupra celei mai bune metode de a realiza dezvoltarea, însă cheia dezvoltării durabile constă în satisfacerea necesităților pe care cetățenii le percep și în soluționarea problemelor care le afectează direct sau indirect viața. Ca atare, dacă prin definiție dezvoltarea durabilă este aceea care face legătura între generații înseamnă că generațiile de azi vor hotărî viitorul celor ce urmează, iar ceea ce doresc oamenii pentru urmașii lor nu putem realiza decât cu consultarea lor, cu colaborarea lor și mai ales cu acceptul lor.

În anul 1987 Comisia Mondială de Dezvoltare Economică și Mediu Ambient a Națiunilor Unite, reprezentată prin Comisia Brundtland, este cea care atrage atenția pentru prima dată că, adesea, creșterea economică duce în mod paradoxal la o deteriorare a calității vieții oamenilor, și nu la o îmbunătățire a acesteia, considerând că a devenit impetuos necesară „o formă de dezvoltare durabilă care să îndeplinească nevoile prezente fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și îndeplini propriile nevoi”. La doar 5 ani de la această atitudine, în cadrul Summitului Mondial de la Rio de Janeiro din 1992 a fost elaborată și adoptată Agenda Locală 21, document identificat ca un instrument de promovare a dezvoltării durabile, care caută să stabilească un echilibru între creșterea economică, echitatea socială și protecția mediului.

Toate acestea au condus la conturarea, în timp, a unor principii de referință în planificarea strategică și alcătuirea strategiilor de dezvoltare durabilă. Astfel, în cadrul celei de-a 12-a sesiuni a Conferinței Europene a Ministerelor Responsabile pentru Planificare Regională, organizate în anul 2000 la Hanovra, au fost adoptate de către țările EU15 politicile de dezvoltare spațială ce își propun atingerea obiectivelor de coeziune socio-economică la nivel comunitar, între țările membre. Aceste politici înglobează cele 9 principii ale dezvoltării strategice durabile, principii ce fac referire la: cunoașterea profundă a teritoriului de administrat și a contextului general, macro-economic, politic și social; alocarea optimă de resurse (financiare, umane și instituționale) și a instrumentelor de implementare și evaluare necesare; implicarea actorilor locali și a comunității în dezvoltarea lor urbană; orientarea acțiunilor de management către piață, astfel încât strategiile să dezvolte și să mențină o corespondență reală între obiectivele și resursele unei comunități, respectiv a posibilităților rentabile de specializare și oportunitățile din mediul înconjurător, astfel încât să se creeze un mediu atractiv și de calitate pentru locuitori, prin intermediul unor servicii corespunzătoare, care să conducă la o forță de muncă calificată, la dezvoltarea sectorului privat și îmbunătățirea productivității, la creșterea standardului de viață și protecția identității culturale.

Fiind un concept care trebuie să se regăsească în toate acțiunile de dezvoltare ale unei comunități, nu doar la relația dezvoltare-mediu, planificarea strategică a generat o serie de noi considerente ale managementul strategic: modelul și principiile managementul urban, aflate în strânsă legătură cu principiile directe ale Uniunii Europene pentru realizarea coeziunii teritoriale și principiile și metodologia planificării spațiale, respectiv a documentației de amenajare a teritoriului și urbanism.

Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic. Astfel că, orice comunitate modernă trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă descentralizată și ineficientă, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se pot consuma irațional resurse prețioase.

Principiile ce stau la baza procesului de planificare strategică au fost asigurarea validității științifice, implicarea comunității, transparența, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului, acestea fiind totodată elementele esențiale ale operaționalizării Fondurilor Structurale și se referă la pregătirea planurilor multianuale de dezvoltare, care se realizează pe baza deciziilor luate în parteneriat cu Statele Membre UE printr-o serie de etape succesive, în urma cărora, planurile se realizează de jos în sus pentru a cuprinde necesitățile reale, identificate obiectiv.

Procesul de planificare strategică vizează în general definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunității pe o perioadă de 5 până la 10 ani, având ca etape metodologice principale: realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității, analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea documentului strategic în maniera evidențierii planului de acțiune și a proiectelor prioritare ce se impun a fi derulate.

Pentru a da roade, însă, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, performant la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității.

Analiza realităților și evoluțiilor la nivel zonal, regional, național și european arată fără dubiu că supraviețuirea și dezvoltarea colectivităților locale, mai ales ale celor mici și medii cum este și cazul orașului Rovinari, depinde aproape exclusiv și în egală măsură de capacitatea Primăriei și a Consiliului Local de a înțelege contextele economic, legislativ și al fenomenului de globalizare, de a identifica obiectivele și prioritățile de acțiune și dezvoltare, angajarea reformelor necesare și proiectelor concrete, atragerea și motivarea societății civile, reabilitarea și dezvoltarea infrastructurilor publice, a unui cadru instituțional și a unui mediu de afaceri stimulant pentru întreprinzătorii și investitorii privați, protejare și valorizare a mediului și resurselor locale și zonale, amenajare a spațiului comunitar și de sporire a calității sale ambientale și integrarea în structuri asociative intercomunitare (între consilii locale limitrofe).

Responsabilitatea de a elabora, adopta și respectiv de a aplica o strategie de dezvoltare pentru orașul Rovinari revine Consiliului Local, și respectiv Primarului, ca instituție executivă, în conformitate cu atribuțiile lor legale.

Ca urmare a procesului de descentralizare, creșterea nivelului de autonomie locală mărește atât libertatea de decizie a Consiliului Local cât și responsabilitățile sale de mediator și catalizator al vieții economice și sociale în care este chemat să joace un rol esențial, în strâns parteneriat cu societatea civilă și cu mediul antreprenorial.

Procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare durabilă a orașului Rovinari a fost inițiat în interesul exprimat de către Consiliul Local al Orașului Rovinari pentru elaborarea unui demers strategic, și s-a făcut pe două paliere de analiză, luând în calcul toate dimensiunile și caracteristicile factorilor endogeni și exogeni cu care comunitatea se află în relații de interdependență. Au fost efectuate analize ale teritoriului și s-au consultat documente strategice sectoriale, iar rezultatele obținute au fost corelate cu date statistice, sondaje de opinie și alte analize efectuate în teren.

Instrumentele de cercetare au constatat în:

a. Interviuuri, desfășurate în teren, și care au vizat în principal lideri ai comunității, susceptibili de a influența în sens pozitiv bunul mers al acesteia, șefii direcțiilor aparatului administrativ, precum și lideri informali ai comunității, notorii prin implicarea, motivarea și gradul de multiplicare a acestora în sânul comunității;

b. Chestionare, care au avut ca scop prioritizarea implementării proiectelor generate în urma auditului teritorial, stabilirii cadrului strategic de dezvoltare și a obiectivelor propuse;

c. Date și documente relevante (detaliat sub titlul „surse documentare”).

Capitolul 1. DESCRIEREA PROCESULUI DE REVIZUIRE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ORAȘULUI ROVINARI PE PERIOADA 2009-2019

Administrația publică locală a orașului Rovinari a înțeles necesitatea elaborării și revizuirii planului de dezvoltare socio-economică a localității în mod participativ în vederea unei dezvoltări economico-sociale a localității.

Agenția Națională pentru Dezvoltarea Zonelor Miniere (ANDZM) a sprijinit acest proces prin componenta "Creșterea Capacității Comunităților" din programul „Regenerare Socio-Economică” finanțat de Banca Mondială și Guvernul României.

Procesul de revizuire a Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică s-a efectuat în primele două luni ale anului 2010.

Astfel s-au realizat consultări ale comunității, au avut loc întâlniri ale consultantului cu reprezentanții instituțiilor publice de la nivelul orașului Rovinari, în urma cărora s-a inițiat Planul de acțiuni pentru anul 2010.

În data de 18.03.2010 a avut loc întâlnirea Consiliului de Dezvoltare Socio-Economică, la care au participat membrii Comitetului Organizațional și alți membri ai comunității considerați lideri de opinie, membrii care au realizat consultări cu grupurile de locatari din zonele arundate (procesul verbal nr.18.03.2010).

Întâlnirea a fost moderată de consultantul facilitator din cadrul programului Creșterea Capacității Comunităților și a avut drept scop revizuirea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică în conformitate cu nevoile identificate la nivelul orașului și întocmirea Planului de acțiuni pe anul 2010.

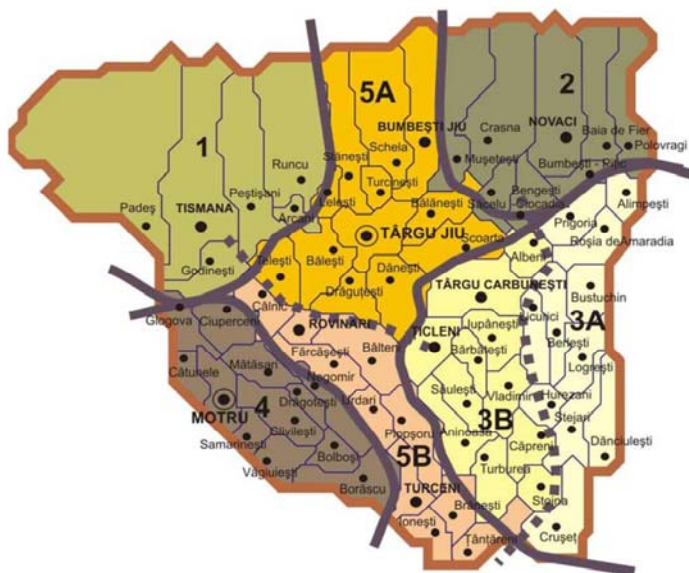
Capitolul 2. AUDIT TERITORIAL

A. FACTORI EXOGENI

Orașul Rovinari se află la 25 km Sud-Vest distanță de Târgu-Jiu, și implicit de zona centrală a județului, ocupând 0,416% din teritoriul administrativ al acestuia. Orașul Rovinari, face parte din județul Gorj, respectiv din Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia.

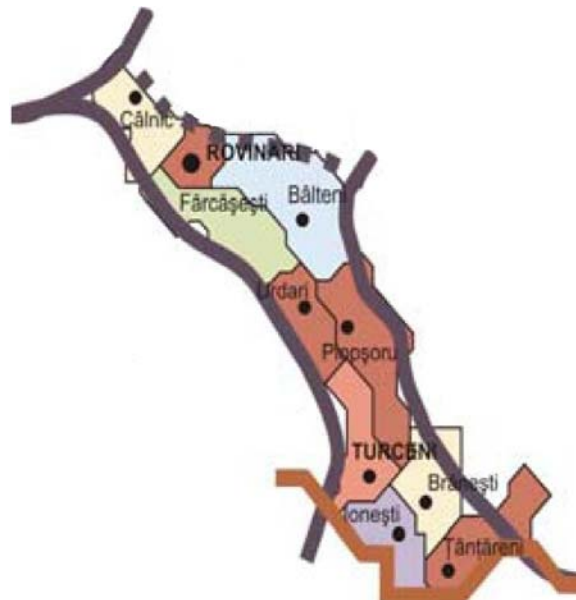
Din punct de vedere al încadrării în subzonele de dezvoltare ale județului Gorj, orașul Rovinari face parte din subzona de dezvoltare 5B, alături de orașul Turceni și comunele Călnic, Fărcășești, Bălteni, Urdari, Ploșoru, Bănești, Ionești și Țânțăreni.

Această subzona de dezvoltare este caracterizată de accesibilitatea căilor de comunicații majore, rutiere și feroviare, de mărimea comunelor și importanța celor două orașe (Rovinari și Turceni), de populația relativ tânără și sporul natural pozitiv. De asemenea, subzona este puternic industrializată, cu niveluri medii de dezvoltare și tendințe de menținere/stabilizare a populație. Punctele slabe sunt reprezentate de problemele grave de mediu (modificări ale peisajului, poluare și agresivitate atmosferică) și de gradul ridicat de dependentă față de activitățile miniere și producția de energie electrică. În comparație cu celelalte subzone de dezvoltare, subzonei 5B îi sunt caracteristice în special problemele sociale și de mediu.

Harta nr. 1: Subzone de dezvoltare ale județului Gorj

Surse: Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Gorj 2007-2013

Harta nr. 2: Subzona de dezvoltare 5B

Prin H.G. 193/1999, zona Motru-Rovinari a fost declarată defavorizată și introdusă în programul special pentru zone defavorizate „Sprijinirea investițiilor”, pe o perioadă de 10 ani, conform H.G. nr.521/2000. Conform inventarului zonelor critice sub aspectul stării mediului în România, transmis Delegației Comisiei Europene, zona Rovinari e încadrată la zone critice sub aspectul poluării solurilor și al managementului defectuos al deșeurilor, în mare parte rezultate ca urmare a exploatărilor miniere.

B. FACTORI ENDOGENI

1. CARACTERIZARE TERITORIALĂ

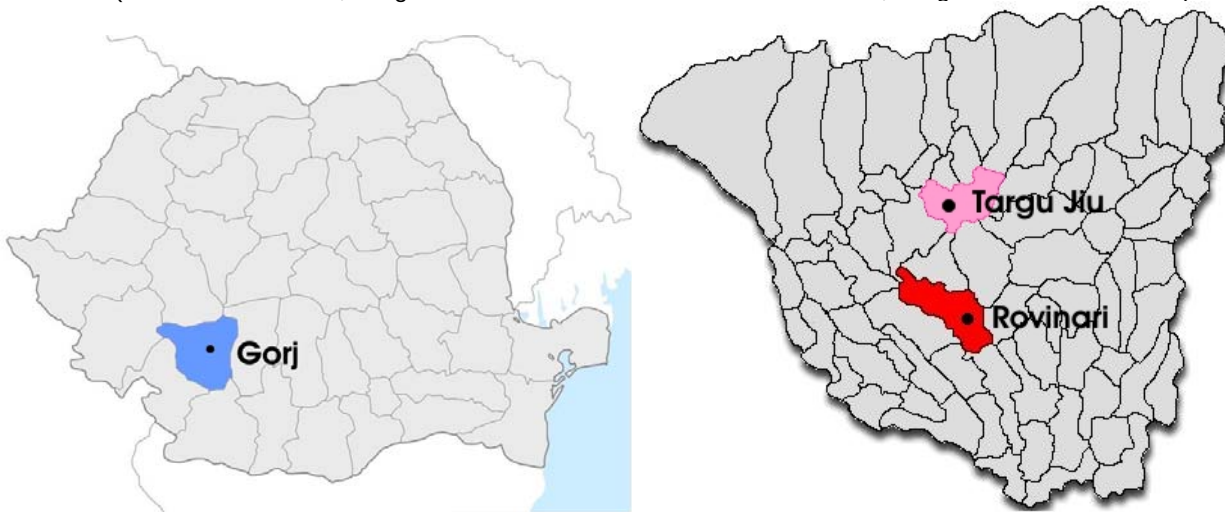
1.1. Localizare geografică

Ocupând un loc important în sistemul localităților urbane ale județului Gorj, alături de orașele Țicleni, Târgu-Cărbunesti, Motru, Novaci și Bumbesti-Jiu, orașul Rovinari se află la cea mai mică distanță față de Târgu-Jiu (25 km Sud-Vest), aflându-se în zona de influență a acestuia.

Orașul Rovinari se învecinează la Nord cu comunele Bălești și Telești, la Est cu comunele Bălțeni și Drăguțești, la Vest cu comuna Călnic, iar la Sud cu comuna Fărcăsești.

Coordonatele orașului Rovinari sunt: 44°54'45"N - 23°9'44"E.

(Latitudine: 44.5445, Longitudine: 23.0944 / Latitudine DMS: 445445, Longitudine DMS: 230944).

Harta nr. 3: Poziționarea geografică a orașului Rovinari

Sursa: Wikipedia

1.2. Caracterizare administrativ-teritorială

Înființat pe locul a 6 comune și devenit oficial oraș la 9 decembrie 1981, Rovinari face parte din categoria orașelor mici. Relativ nou, orașul este rezultatul unei așezări umane forțate prin natura activităților de exploatarea minieră a lignitului din bazinul carbonifer cu același nume.

Orașul se caracterizează prin două zone principale: zona industrială și zona rezidențială. Din punct de vedere al organizării teritoriale, orașul cuprinde: cartierul Rovinari (care coincide cu orașul propriu-zis), cartierul Vîrț (cu cele două colonii ale sale: Vîrțul Vechi și Vîrțul Nou) și Colonia Poiana.

Reședința orașului se află în cartierul Rovinari, la 3 km de cartierul Vîrț și la 4,5 km de cartierul Poiana.

Teritoriul orașului are o suprafață totală de 2.632 ha (26,32 km²), din care intravilan 446 ha, după cum urmează:

- suprafață locuibilă – 144 ha;
- instituții și servicii de interes public – 15 ha;
- unități economice – 166,4 ha;
- cai de comunicație (rutieră și ferată) – 52,3 ha;
- spații verzi, agrement, sport – 16,9 ha;
- echipare tehnico-edilitară – 4 ha;
- gospodărire comunală construcții și cimitire – 7,5 ha.

și extravilan 2.186 ha, printre care:

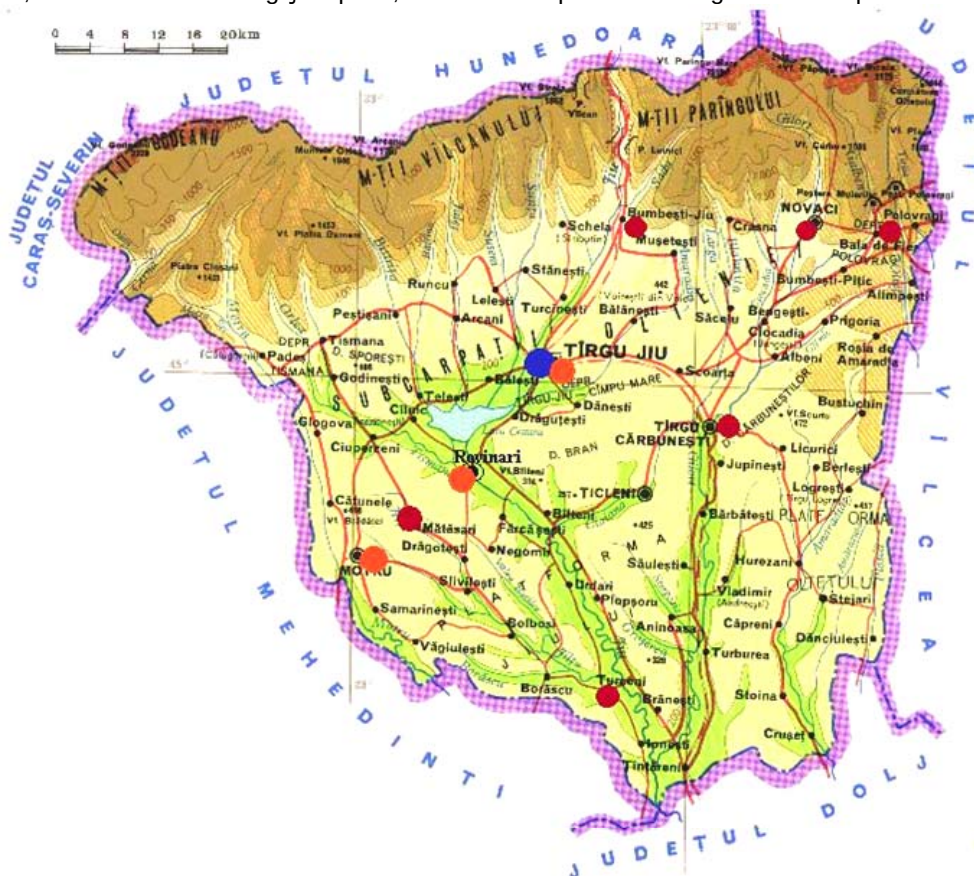
- Teren agricol – 840 ha (adică 36,5% din totalul teritoriului orașului);
- Livezi, pepiniere pomicole – 45 ha;
- Vii, pepiniere viticole – 50 ha;
- Pășuni – 218 ha;
- Fânețe – 46 ha;
- Ape – 80,5 ha;

- Drumuri – 41,7 ha;
- Destinație specială – 0,4 ha.

Intravilanul existent se va reduce de la cele 438 ha actuale la aproximativ 414,5 ha, prin dezafectarea coloniei Poiana și restrângerea suprafețelor destinate locuirii (în principal ca urmare a construcției noii platforme de gunoi a orașului).

1.3. Patrimoniul natural

Orașul este amplasat în zona depresionară a Jiului, în albia majoră a râului Jiu, la est aflându-se Dealul Bran, la vest Dealul Măceag și Lupului, iar la Nord depresiunea Târgu-Jiu – Câmpu Mare.

Harta nr. 5: Harta județului Gorj

Sursa: www.hartagorj.ro

1.3.1. Rețea hidrografică

Rețeaua hidrografică a teritoriului din jurul orașului Rovinari se compune în principal din canalul Jiu și afluentul de pe partea dreaptă a acestuia, pârâul Roșia (Valea Temișanilor).

Sistemul hidrotehnic Rovinari-Tismana realizat după anii 1960 a avut drept scop devierea albiei râului Jiu și protecția carierelor împotriva apelor maxime.

Canalul de deviere al râului Jiu a fost săpat de-a lungul versantului drept al albiei majore, cu o lungime de 7,8 km față de cei 11 km ai cursului natural este încadrat în clasa a II-a de importanță și are în prezent o albie minoră de 63 m și o albie majoră de 220 m lățime. Lacul de acumulare Ceauru prezintă importanță atât pentru atenuarea viiturilor și regularizarea debitelor, cât și pentru asigurarea cu apă de răcire a termocentralelor Rogojelu.

În afara canalului Jiu, prin localitate trece în prezent pârâul Valea Temișanilor. Canalul deschis al pârâului este pereiat.

Râul Jiu se varsă în Dunăre, după ce traversează județul Dolj și municipiul Craiova.

1.3.2. Sol și subsol

Zona depresionară în care este inclus orașul se caracterizează prin depuneri geologice din perioada dacianului. La sfârșitul acestei perioade, lacul s-a transformat într-o uriașă mlaștină cu turbării și păduri de mlaștini, din care s-au format ulterior importante depozite de lignit.

Formațiunile care iau parte la alcătuirea litologică a zonei aparținând carierei Rovinari Est sunt din etajele Poțian, Dacian, Levantin și Cuaternar. Formațiunile purtătoare de cărbune aparțin ultimelor două etaje ale Pliocenului și Cuaternarului.

Constituția litologică a zăcămintului Gârla a favorizat formarea unor orizonturi acvifere bine conturate. Sursa de alimentare a orizonturilor acvifere o formează precipitațiile atmosferice și apele de infiltrație, în mod special cele provenite din râul Jiu.

Principalele resurse minerale de suprafață și de adâncime sunt: lignit, petrol, gaze naturale, antracit, grafit, dolomit, granit și calcar.

1.3.3. Climă

Fiind situat în partea sudică a țării, orașul Rovinari este influențat climatic de mase de aer cu aspect foehnal, cald-uscă. De asemenea, factorul geografic joacă un rol fundamental în modificarea climei.

Regimul termic:

- temperatura medie anuală: 10°C. cu variații în funcție de anotimp;
- temperatura medie a lunii ianuarie: - 2°C.
- temperatura medie a lunii iunie +22,5°C.

Se constată că iarna este blândă și vara mai moderată, în general clima din zonă fiind mai călduroasă comparativ cu alte regiuni ale țării. Toamna, temperatura medie a lunii octombrie depășește pe cea a lunii aprilie cu 1 - 2° C. După 20 octombrie începe sezonul ploilor de toamnă, temperatura rămâne însă pozitivă tot cursul lunii noiembrie și destul de des și prima jumătate a lunii decembrie.

Regimul precipitațiilor: Precipitațiile atmosferice sunt dispuse neuniform și se caracterizează prin două maxime, una la începutul verii și cealaltă toamna. Cantitatea de precipitații variază între 600 și 700 mm anual, satisfăcând pretențiile plantelor de cultură.

Regimul vânturilor: Zona în care este amplasat orașul este supusă circulației maselor atmosferice vestice, direcția dominantă a vânturilor fiind cel pe direcția NE-SV, ceea ce determină și manifestarea timpului ploios.

Nu se înregistrează intensități mari ale vânturilor.

Înghețul apare în jurul datei de 5-10 noiembrie și dispare în decada a treia a lunii martie. Strat de zăpadă care să acopere solul efectiv nu se înregistrează în medie decât din a doua decadă a lunii decembrie și durează până în prima decadă a lunii martie. Lunile ianuarie și februarie deci - cu temperaturi medii - negative, sunt luni de iarnă.

1.4. Calitatea mediului înconjurător și gestiunea deșeurilor

Dezvoltarea durabilă implică managementul activităților umane și a resurselor mediului astfel încât să se minimizeze impactul acestora asupra mediului natural și construit în vederea accesului egal al tuturor generațiilor la resursele orașului. Pe de altă parte, orașul Rovinari se află într-o zonă cu un nivel ridicat de poluare, astfel încât sunt necesare acțiuni extrem de dificile și de costisitoare pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu și de viață ale locuitorilor, cât mai durabil cu putință.

Principalele surse de poluare din orașul Rovinari sunt:

A. zonele de exploatare industrială și de producție, sursa majoră de poluare, în mod special prin emisiile provenite de la C.E.T. Rovinari.

Comparativ cu sectorul producerii de energie prin arderea combustibililor fosili, producerea de energie în hidrocentrale are un impact redus asupra mediului, aducând în plus o serie de beneficii, care constau în principal din:

- asigurarea de debite suplimentare pentru alimentarea cu apă a localităților și obiectivelor industriale și economice;
- servicii de gospodărirea apelor prin apărarea împotriva inundațiilor a localităților, obiectivelor economice și a căilor de comunicații;
- contribuție la depoluarea apelor prin decantarea și sedimentarea suspensiilor transportate de râuri, posibilitatea de reținere a anumitor deșeuri, produse petroliere etc.

Alte unități productive care constituie surse de poluare: ITUC Rovinari, ROVINCOM CONSTRUCȚII SA, IUM Rovinari, Stația PECO cu depozitul de combustibil, SC MARSAT SA cu reparații și automatizări, ACMM Rovinari.

Datorită poluării aerului, se impune dezvoltarea unor perdele de protecție între zonele industriale și cele rezidențiale și strămutarea/retehnologizarea/împrejmuirea/amenajarea corespunzătoare a siturilor industriale poluante aflate în imediata apropiere a zonelor rezidențiale, verzi, centrale, etc.; de asemenea, trebuie luate măsuri de împrejmuire și protecție a unităților cu caracter poluant.

B. Unitățile de gospodărire comunală; reprezentate în primul rând de serviciile fostei Direcții de Servicii Comunale;

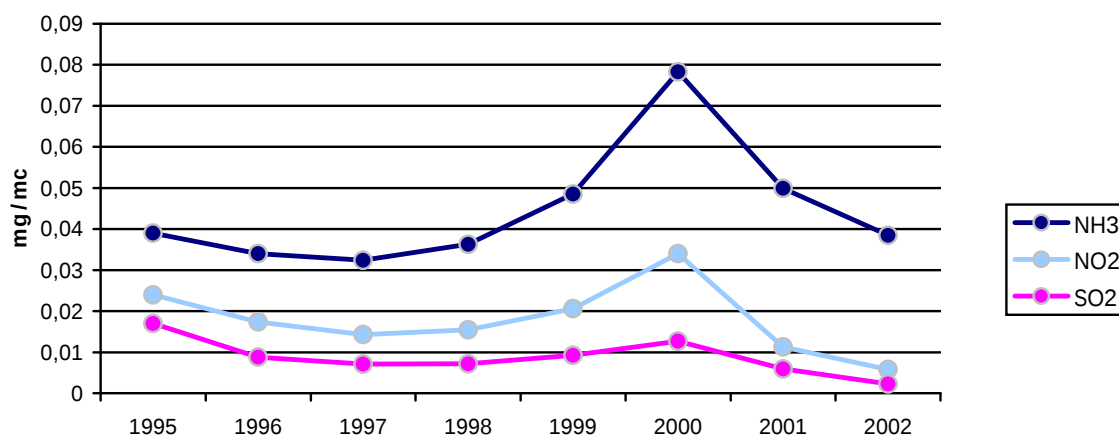
C. Zonele de locuințe și funcțiuni complementare (comerț, prestări servicii etc.) care produc deșeuri și ape uzate menajere.

1.4.1. Gradul de poluare al aerului

Problemele de poluare atmosferică au apărut odată cu dezvoltarea industriei extractive din bazinul carbonifer și realizarea termocentralei din oraș și sunt datorate procesului de ardere a combustibililor fosili, având ca rezultat încărcarea atmosferei cu un complex de substanțe poluante gazoase și solide de natură organică și anorganică.

Principalele surse de poluare ale aerului sunt:

Gaze acide: SO_3 , SO_2 , oxizi de azot, CO, CO_2 (dioxidul de carbon provine și din traficul rutier, ca sursă liniară de poluare). Producții secundare SO_2 și SO_3 sunt deosebit de periculoși; prin oxidare la lumină directă, temperatură ridicată și în prezența oxizilor de azot și a unor hidrocarburi, acest compus dă naștere compusului SO_3 care prin hidratare formează acidul sulfuric. În prezența bazelor, acidul sulfuric formează sulfați. Oxizii de azot și oxizii de sulf sunt principala cauză a apariției ploilor acide cu efecte devastatoare asupra cadrului natural și construit. Emisiile însemnate de CO_2 și implicit poluarea aerului se datorează și consumului casnic de combustibili solizi și lichizi (material lemnos, păcură etc.) pentru asigurarea confortului termic și preparării apei calde în locuințe.

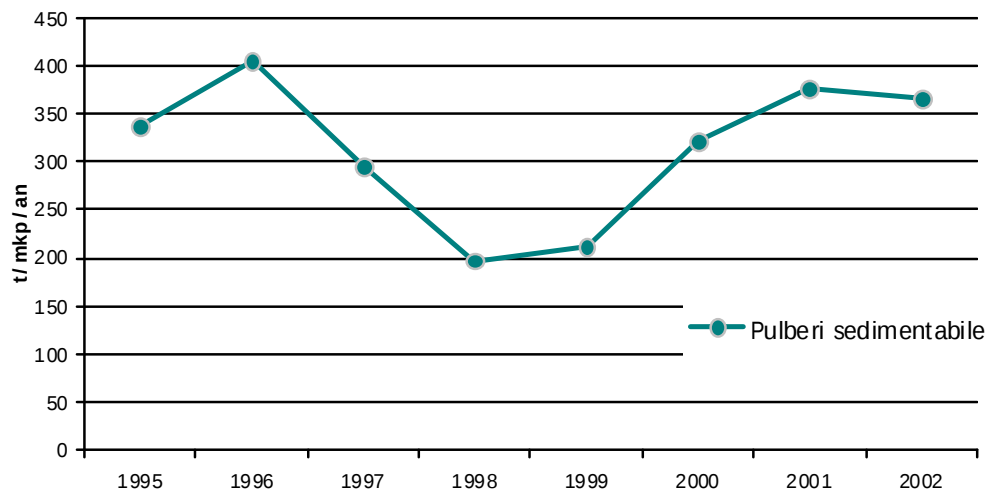
Grafic nr. 1: Evoluția concentrației medii anuale la indicatorii NH3, NO2 și SO2

Sursa: Planul Urbanistic General al orașului Rovinari - Memoriu General

Pulberile fine (zgură, cenușă) au stabilitate relativă pierzându-se prin sedimentare.

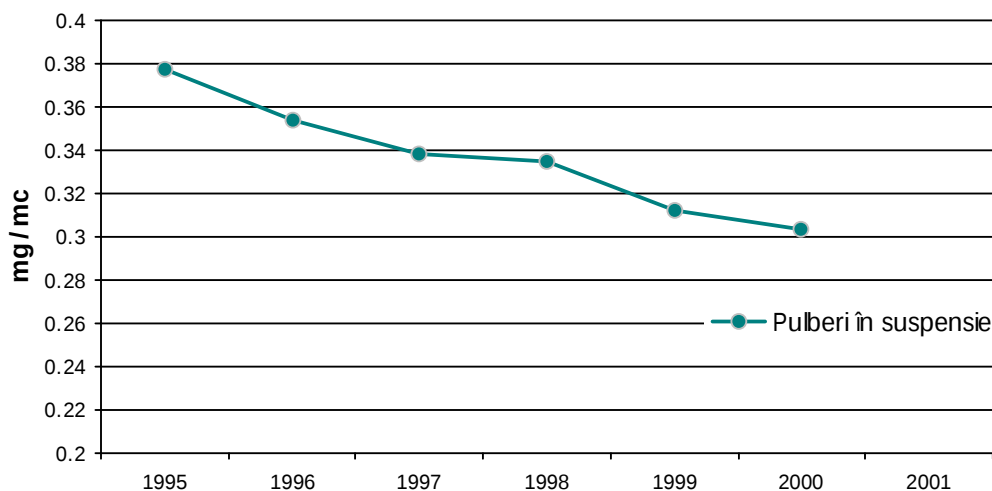
Compuși organici volatili: hidrocarburi CH_4 , aldehide, acizi organici.

Arderea cărbunelui produce cenușă cu As, Cd, Pb, Hg, Ni și elemente radioactive.

Grafic nr. 2: Evoluția concentrației medii anuale la pulberi sedimentabile

Sursa: Planul Urbanistic General al orașului Rovinari - Memoriu General

Grafic nr. 3: Evoluția concentrației medii anuale la pulberi în suspensie

Sursa: Planul Urbanistic General al orașului Rovinari - Memoriu General

Emisiile de pulberi fine sedimentate depășeau în 1989 –1992 concentrația maxim admisibilă. În ultimii ani, datorită programelor de modernizare și re tehnologizare a instalațiilor pentru epurarea gazelor reziduale și reținerea pulberilor, s-au înregistrat reduceri ale pulberilor sedimentare și pulberilor în suspensie. Valorile medii anuale calculate arată că CMA pentru indicatorul pulberi sedimentabile, frecvența depășirii este de 41,7%, în timp ce în punctele situate în imediata vecinătate a activităților industriale frecvența depășirilor este mult mai ridicată, ajungând la 92%.

În orașul Rovinari, zona critică de influență este cea a poluatorului principal S.E. Rovinari (CET Rovinari), frecvența depășirilor la indicatorul pulberi sedimentabile în cazul acestui poluator fiind de 67,82%.

Ca urmare a lucrărilor de modernizare efectuate la blocul energetic nr. 4 și a reparațiilor efectuate la blocurile nr. 5 și 6, emisiile de pulberi în atmosfera au scăzut. Astfel, pentru blocul nr. 4 valoarea emisiei a scăzut de la 595 mg/Nmc (valoare de proiect) la 100 mg/Nmc, iar pentru blocurile nr. 5 și 6 valoarea emisiei se situează sub valoarea de proiect (300 mg/Nmc). În consecință, cu excepția blocului nr. 4, emisiile de noxe nu se încadrează în limitele impuse prin Ordinul 462/1993. În trimestrul IV pe 2002, blocul nr. 3 a fost scos din exploatare pentru modernizare, urmărindu-se obținerea unei valori a emisiei de pulberi de 100 mg/Nmc.

Având în vedere avariile produse în perioada anterioară la depozitul de zgură și cenușă Cicani, a fost executată o expertiză de siguranță la depozitele de zgură și cenușă, care a stabilit măsuri de diminuare a riscului de producere a unor avarii similare. Pe perioada de exploatare a depozitelor rămâne nesoluționată problema spulberărilor, în condiții meteo nefavorabile (vânt).

În jurul depozitelor de zgură și cenușă, odată cu creșterea vitezei vântului și datorită lipsei măsurilor de umectare a haldelor, se produce poluarea cu pulberi în suspensie peste concentrația maxim admisă.

Efectele poluării sunt deosebit de importante asupra organismelor vii și vegetației (degradarea clorofilei, reducerea fotosintezei, etc.). Poluarea modifică Ph-ul și compoziția solului cu efecte negative asupra vegetației și apei subterane.

1.4.2. Poluarea sonoră

IPM Târgu-Jiu a efectuat măsurători sonometrice în județul Gorj urmărind nivelul echivalent continuu al zgomotului provenit din trafic și din activitățile industriale ale marilor agenți economici, precum și nivelul de zgomot datorat activităților desfășurate de societăți comerciale amplasate în blocurile de locuințe sau în apropierea acestora (restaurante, terase și baruri). Pentru orașul Rovinari au rezultat următoarele date:

- Valorile înregistrate în piața comercială depășesc cu circa 10% limitele admise;
- La exteriorul spitalului s-au înregistrat ușoare depășiri ale limitelor;
- În zona locuințelor situate în imediata apropiere a S.E. Rovinari (aflată în zona nordică) s-au înregistrat sporadic valori ale nivelului de zgomot produs de termocentrală. Nivelul zgomotului poate atinge valori de 75-80 dB în zonele de locuit.

1.4.3. Poluarea apei

Poluarea râului Jiu are drept cauză principală evacuările de ape uzate insuficient epurate precum și emisiilor de suspensii, zgură și cenușă. Pulberile sunt antrenate și transportate în aval. Efectul poluării apelor este puternic negativ asupra componentelor biotice ale ecosistemelor acvatice.

Distrugerea faunei piscicole s-a realizat și prin deversarea apelor uzate cu temperatură ridicată de către termocentrala Rovinari. Datorită măsurilor coercitive s-au produs reduceri ale poluării accidentale pe râul Jiu, prin ape reziduale, cu zgură sau cu cenușă.

1.4.4. Poluarea solului

Exploatarea miniere, prin lucrările în cariere și necesarul unor zone pentru haldele de steril, zgură sau cenușă, au condus la degradarea solului diminuând producția agricolă și silvică și integritatea sistemelor ecologice aflate în regim natural. Excavarea industrială a produs distructurarea terenului pe adâncimi mari făcându-l mai afânat și mai instabil. Tehnologia de exploatare a dus la distrugerea solului, stratul fertil nefiind decopertat și refolosit la fertilizarea altor suprafețe eliberate de sarcini tehnologice.

Cantitatea de zgură și cenușă rezultată anual se ridică la peste 2.500 mii tone, iar suprafața ocupată de depozite este de cca. 430 ha.

Reabilitarea ecologică, redarea în circuitul agricol sau silvic al terenurilor degradate decurg anevoios, pe o durată mare de timp și nu în totalitate.

Terenul degradat prin exploatarea minieră nu poate fi folosit o perioadă lungă de timp pentru construcții noi. Mai mult, implicațiile la nivelul populației sunt puternic negative, necesarul de terenuri noi pentru minerit ducând chiar la dezafectări de așezări umane.

Pentru reconstrucția ecologică a terenurilor degradate de activitățile miniere s-au întreprins următoarele acțiuni:

- s-a dispus recuperarea solului fertil înaintea excavărilor și conservarea lui corespunzătoare, urmând ca acesta să fie folosit la redarea în circuitul productiv a suprafețelor eliberate de sarcini tehnologice (halde de steril);
- prin programele de conformare s-a impus unităților miniere redarea în circuitul productiv a unor suprafețe echivalente cu cele ocupate prin extinderea carierelor.

1.4.5. Gestiunea deșeurilor

În prezent, pe teritoriul orașului se produc trei tipuri de deșeuri:

- deșeuri menajere; gestiunea comună a deșeurilor menajere este parțială și se face printr-un management neadecvat; de asemenea se constată numărul mic al pubelelor care să sprijine activitățile de întreținere, existând probleme de depozitare necorespunzătoare a deșeurilor pe spațiile neamenajate în acest scop;

- deșeuri animaliere, care se depozitează în general neadecvat, din cauza lipsei platformelor betonate, folosindu-se în general ca și îngrășământ organic;

- deșeuri industriale, rezultate în principal din exploatarea minieră și din activitatea industrială a agenților economici. Acestea se depozitează de regulă în spații amenajate pe platformele producătorului.

Din datele cuprinse în Planul de Management Integrat al Deșeurilor pentru Județul Gorj rezultă faptul că la nivel județean se produc anual 95.433 tone de deșeuri, ceea ce înseamnă un volum zilnic de 261.458 kg. Orașul Rovinari se numără printre primele 3 cele mai poluatoare localități ale județului, alături de cele două municipii, Târgu Jiu și Motru. Astfel, la Rovinari se produc anual 5.557 tone de deșeuri, ceea ce înseamnă un volum zilnic de 15.225 kg (adică 5,82% din totalul producției de deșeuri la nivelul județului). Managementul acestora se realizează prin colectarea și transportul la nou înființata platformă de deșeuri a orașului, prevăzută cu o stație de sortare și reciclare.

Nume	Tip	Populația curentă	Deșeuri totale estimate (tone/an)	Deșeuri totale estimate (kg/zi)
GORJ	Județ	366.406	95.433	261.458
TÂRGU JIU	Municipiu	96.173	52.318	143.337
MOTRU	Municipiu	23.149	9.778	26.789
Rovinari	Oraș	13.813	5.557	15.225

Tabel nr. 1: Principalii poluatori ai județului Gorj

Sursa: Planul de Management Integrat al Deșeurilor pentru Județul Gorj

Problemele legate de salubritatea orașului sunt rezolvate de o unitate specializată și presupune colectarea, transportul, neutralizarea, valorificarea și depozitarea reziduurilor menajere, stradale și industriale. Această activitate este însă mult îngreunată de lipsa utilajelor, a containerelor, europubelelor și a platformelor gospodărești locale. Managementul deșeurilor se realizează în prezent prin colectarea și

transportul acestora la nou înființată platformă de deșeuri a orașului (2009), prevăzută cu o stație de sortare și reciclare.

Nu există suficiente platforme gospodărești locale sau zonale, și containere și recipiente de colectare; astfel că de multe ori depozitarea gunoierului este întâmplătoare.

1.4.6. Efectele poluării asupra organismelor vii

Efectul poluării industriale de la Rovinari asupra organismelor animale și umane se manifestă prin acțiune directă asupra sistemului respirator sau indirect prin hrană și apă.

La om, poluarea determină apariția unor boli ale aparatului respirator, afecțiuni cardiorespiratorii, deficiențe ale funcționării ficatului, splinei, sângelui. Starea populației depinde de calitatea mediului. Morbiditatea prin bronșită și bronșiolită este 4 ‰, prin pneumonie 2,8 ‰, iar prin emfizem și astm 0,25 ‰.

1.5. Zone cu risc natural

Zona de nord-est a satului Vârț, ocupată de locuințe, a fost identificată ca zonă cu risc natural, fiind supusă pericolului de inundabilitate. În consecință, reglementările privind construcțiile s-au enunțat ca atare.

Din punct de vedere al alunecărilor de teren nu s-au semnalat până în prezent cazuri de risc natural, dar fiind în primul rând faptul că zona în care este amplasat orașul Rovinari este o zonă de dealuri joase. De menționat sunt plantările de salcâmi pe suprafețele haldelor de steril, redade circuitului natural/agricol, lucrări ce previn eventualele alunecări de teren.

Din punct de vedere seismic, teritoriul administrativ Rovinari se încadrează în zona cu grad de seismicitate 6, ceea ce subliniază iminența unor eventuale mișcări ale scoarței (cutremure de intensitate redusă spre medie), și a alunecărilor de teren.

Nu există un centru de intervenții rapide în caz de calamități naturale, inundații, alunecări de teren, descarcerări, etc., și se semnalează necesitatea asigurării dotărilor de strictă necesitate: autospeciale folosite pentru inundații, un camion, un buldozer, o vidanță (vomă), două autospeciale pentru incendii, o autoscară etc.

2. INFRASTRUCTURĂ PUBLICĂ

2.1. Căi de comunicație și transport

Rețeaua de transport este formată din drumuri naționale și căi feroviare de importanță europeană, constituind repere importante în dezvoltarea viitoare a orașului. Cele două căi de comunicație, feroviară și rutieră, se desfășoară adiacent localității, fiind dispuse pe malul actual (drept) al Jiului.

Datorită formelor de relief prielnice, nu există constrângeri pentru dezvoltarea infrastructurii de drumuri; pe de altă parte, avansarea exploatarei miniere poate determina limitări în acest sens.

2.1.1. Drumuri naționale și rețeaua stradală locală

Orașul Rovinari se învecinează, la limita intravilanului (partea de Nord), cu drumul național DN 66. Din punct de vedere al importanței strategice, acesta face parte din rețeaua propusă de drumuri expres (traseul Oradea - Deva - Petroșani – Târgu-Jiu - Craiova - Calafat), fiind totodată și drum european - E79, asigurând legătura rutieră Ungaria – România – Bulgaria (conform Secțiunii I - Căi de comunicație - din Planul de Amenajare a Teritoriului Național, Ordinului Ministerului Transporturilor nr. 43/1998 și Acordului European privind marile drumuri de trafic internațional).

Accesul în oraș însă din actualul traseu al DN 66 se realizează pe o arteră de categoria a II-a, cu două benzi de circulație și traseu sinuos, care se intersectează la nivel cu calea ferată industrială. De asemenea, inserția din partea de Est a orașului a drumului împiedică dezvoltarea locuințelor individuale, prevăzute în planurile de extindere.

Datorită dimensiunii reduse a localității, orașul Rovinari este traversat de trafic greu, accelerând degradarea străzilor. Acesta se desfășoară pe lungimea a două străzi principale aflate în centrul orașului (str. Tineretului și str. Termocentralei), asigurând accesul către complexul minier Pinoasa. Se dezbate în prezent realizarea unei centuri ocolitoare a orașului, pentru devierea traficului greu, însă există numeroase piedici în realizarea acestui proiect: numărul mare de proprietari care trebuie să cedeze terenul agricol pentru realizarea proiectului; numărul redus de terenuri agricole; etc.

Organizarea rețelei stradale este de tip rectangular, dezvoltată egal pe cele două direcții, cuprinzând 22 artere cu o lungime totală de 8 km, din care 2,8 km de categoria a II-a – străzi de legătură (care asigură circulația majoră între zonele funcționale și de locuit, având 4 benzi de circulație) și 5,2 km de categoria a III-a - străzi colectoare (care preiau fluxurile de trafic din zonele funcționale și le dirijează spre străzile de legătură, având 2 benzi).

Intensitatea medie orară a traficului pe bandă este cuprinsă între 360-600 vehicule-etalon pentru străzile de categoria a II-a și între 160-360 vehicule-etalon pe străzile de categoria a III-a. Singurul traseu pietonal din localitate (str. Minerilor) are lungimea de 400 m.

Starea de viabilitate este apreciată ca fiind de nivel mediu (satisfăcătoare) pentru 85% din totalul străzilor, iar îmbrăcăminte rutieră este în majoritate realizată din beton. Singurele artere care au fost asfaltate sunt principalele bulevarde ale orașului, lucrările fiind făcute în decursul ultimilor trei ani. Restul rețelei de drumuri necesită lucrări de reabilitare, asfaltare și amenajare, acestea fiind prevăzute pentru următorii doi ani, prioritare fiind Strada Prieteniei (adiacentă Pieței Centrale) și Strada Florilor (pe care este amplasată Primăria orașului).

Intersecțiile nu sunt amenajate conform standardelor în vigoare. Traseul viitorului drum expres se va realiza pe traseul drumului național DN 66, intersecția acestuia cu inserția în oraș făcându-se printr-un pasaj denivelat.

O altă problemă de amenajare a spațiului intravilan o constituie lipsa locurilor de parcare, numărul autoturismelor depășind numărul actual al locurilor de parcare. Mai grav, lipsa acestora afectează spațiile verzi ale aliniamentelor stradale, datorită parcării autoturismelor pe spațiul verde.

În satul Vîrț au fost reabilitate majoritatea drumurilor, acestea fiind construite potrivit normelor de uzură și utilitate, prevăzute cu rigole de scurgere, tubatură de scurgere, etc.

Conform PUG, zona căilor de comunicație va înregistra creșteri de suprafață, lucrările viitoare urmând a se realiza în special la lărgiri și modernizări de profiluri stradale transversale, trasee noi care să completeze trama stradală existentă, amenajări de intersecții, rezervarea și devierea traficului greu, rezolvări de parcaje etc.

De asemenea, există 3 poduri construite pe structuri betonate care fac trecerea de nivel peste calea ferată (1) și peste curs de apă (2), toate făcând parte din DN 66, respectiv E79. Starea acestora este degradată, procesul de refacere fiind unul lent, care nu ține piept frecvenței erozive, dată în special de traficul greu și agabarit industrial.

În 2008 au fost demarate lucrările de consolidare și modernizare a podului peste calea ferată, aflat pe DN 66, în dreptul intrării în orașul Rovinari. Acest proiect se desfășoară însă într-un ritm lent, îngreunând traficul și punând în pericol siguranța conducătorilor auto.

2.1.2. Căi ferate

Orașul este traversat de calea ferată Filiași-Turceni-Târgu-Jiu pe direcția Nord-Vest-Sud.

Din punct de vedere al importanței strategice, calea ferată electrificată este un tronson de legătură între traseele cu viteză sporită Craiova - Turnu-Severin - Timișoara și București - Pitești - Râmnicu-Vâlcea - Sibiu - Deva - Arad, fiind prevăzută a fi dublată și electrificată (prin direcțiile de dezvoltare ale Planului de Amenajare a Teritoriului Național).

Stația CFR Rovinari se află într-o stare avansată de degradare, urmând să intre în reparații capitale, în vederea transformării acesteia în punct de trafic pentru călători, fie ei locuitori ai orașului, fie navetiști, în număr din ce în ce mai mare. În 2008, stația a deservit transportului de călători „Personal” pe distanțe scurte, singura excepție fiind trenul „Accelerat” București Nord – Târgu Jiu.

2.1.3. Transport în comun

Datorită caracterului restrâns al orașului Rovinari, dat de aria teritorial-administrativă relativ mică, transportul de persoane la nivel local lipsește, nevoia de deplasare a cetățenilor care fac naveta către localitățile învecinate fiind acoperită de serviciile de transport oferite de firmele de transport de la Târgu-Jiu, și care, în itinerarul lor tranzitează orașul Rovinari.

În paralel, pentru a asigura transportul lucrătorilor din cadrul Complexului Energetic Rovinari către și de la serviciu, navetiștii beneficiază de transport gratuit, asigurat de companie prin mijloace proprii.

Transportul elevilor din satele învecinate către centrele de învățământ din orașul Rovinari se realizează cu cele două microbuzele școlare aflate în dotarea administrației publice locale.

Nevoile de dezvoltare ale transportului public în comun se leagă de lipsa acestuia pentru legătura dintre Gara CFR și oraș (pe o distanță de 1,5 km) și de numărul însemnat de persoane care migrează temporar la munca între Rovinari și Târgu Jiu.

2.2. Telecomunicații

Din punct de vedere al telecomunicațiilor, orașul Rovinari beneficiază de toate tipurile de căi de comunicații: telefonie fixă, telefonie mobilă, internet, cablu TV etc.

Abonații telefonici conectați la rețeaua de telefonie fixă a orașului Rovinari sunt racordați la centrala telefonică automată digitală, cu capacitatea de 1.000 linii. Circuitele sunt realizate prin cablu și traseu aerian și subteran, parcurgând străzile orașului pentru a alimenta toți abonații. În general rețelele telefonice

sunt subterane. Orașul Rovinari este racordat la rețeaua de telecomunicații din cablu de fibră optică (Craiova - Filiași - Târgu-Cărbunești - Țicleni - Bălțeni - Rovinari - Târgu-Jiu).

Abonații telefonici conectați la rețeaua de telefonie mobilă se bucură de o acoperire uniformă a localității cu semnalul GSM, indiferent de rețeaua de telefonie mobilă folosită. Pe teritoriul administrativ al localității sunt amplasate 3 relee de amplificare a semnalului, ceea ce creează stabilitate în furnizarea unui serviciu de calitate al convorbirilor de pe terminalele mobile.

În ceea ce privește internetul, locuitorii orașului au posibilitatea de a alege una din oferte ale celor doi concurenți de pe piața locală ce oferă pachete de servicii internet de mică, medie și mare viteză.

De asemenea, în orașul Rovinari există și o unitate a Serviciului Român de Poștă, oferind întreaga gamă de servicii de coletărie, expediție scrisori, telegrame etc.

2.3. Alimentare și gospodărire complexă a apelor

2.3.1. Rețeaua de apă potabilă

Orașul Rovinari dispune în prezent de o rețea de alimentare cu apă potabilă în sistem centralizat, cu o capacitate de alimentare a unui număr de 15.000 de puncte de consum, acoperind astfel consumul populației din zona urbană. Zona periurbană, reprezentată de coloniile cartierului Vîrț, nu dispune de rețea de alimentare cu apă potabilă, fiind imperios necesară construcția acesteia.

În anul 1998, rețeaua de suprafață, ce deservește distribuției a fost înlocuită în proporție de 90% cu o instalație în rețea pe polietilenă, iar populația a fost contorizată. Situația în celelalte cartiere este însă diferită. În coloniile celor două cartiere, unde rețeaua de distribuție lipsește, alimentarea cu apă se face în continuare din fântâni și cișmele. Problemele ce apar sunt legate atât de calitatea inferioară a apei, ca efect al conținutului de metale grele și al durității acesteia, cât și datorită iminentei secări a acestora.

În ceea ce privește infrastructura de apă, aceasta se confruntă cu probleme legate de corodarea și spargerea conductelor, defectarea robinetelor care nu se mai închid etanș, spargerea capacelor căminelor și lipsa dotării cu apometre a conductele de branșament. Datorită uzurii pompelor aferente frontului de captare, apa se distribuie în oraș numai 12 ore din 24. Din informațiile furnizate de Primăria orașului Rovinari, din debitul de 125 l/s prevăzut distribuției către populație, se asigură maxim 60 l/s.

Captarea apei se face din sursă subterană, într-o locație situată pe malul stâng al Jiului. Aceasta este compusă din 10 puțuri forate cu adâncimea de aproximativ 160 m.

Conductele de aducțiune au o lungime totală de 11,5 km și sunt dispuse într-o rețea inelară.

Datorită conținutului mare de Fe și Mn al apei captate a rezultat tratarea acesteia într-o stație de deferizare. De asemenea, dezinfectarea apei se face prin clorurare, iar înmagazinarea se face într-un rezervor subteran.

2.3.2. Rețeaua de canalizare

Canalizarea orașului Rovinari este rezolvată în sistem unitar doar pentru zona de locuit (zona urbană). Nu există o hartă a sistemului de canalizare, iar pe de altă parte, acesta nu funcționează la parametrii normali, datorită vechimii și suprasolicitării acestuia. Cartierul Vîrț nu este dotat cu rețea de canalizare, construcția acesteia fiind imperios necesară.

De asemenea, din cauza unor pante necorespunzătoare, apele stagnează perioade foarte lungi, ducând la colmatarea conductelor de canalizare și a căminelor de vizitare. O parte din căminele de vizitare sunt impracticabile din cauza acoperirii lor, iar altele au capace defecte sau sparte.

Rețeaua de apă pluvială este uzată și depășită din punct de vedere funcțional, datorită duratei mari de exploatare și construirea în adâncime și nu la suprafață, întreținerea acesteia fiind foarte costisitoare.

Stația de epurare a cărei execuție a fost sistată în anul 1984 a fost proiectată pentru un debit total evacuat de 6.820 m³/zi de la populație și 1.820 m³/zi din activitatea industrială. În prezent, orașul nu are o stație de epurare, apele uzate (menajere și industriale) întorcându-se în circuitul natural (Râul Jiu) fără a fi însă tratate.

2.4. Alimentarea cu energie electrică

Orașul Rovinari este alimentat din Sistemul Energetic Național prin intermediul a două stații de transformare 110/20 KV. În ultimii ani a fost realizată o nouă stație de transformare 110/20 KV care va deservi Exploatarea Minieră. De asemenea, în teritoriul coloniei Vîrț există 5 stații de transformare 20/6 KV, proprii Exploatării Miniere. La acestea se adaugă stația CET ROVINARI 2x200 MW + 4x330 MW și stația de transformare aferentă 6/400 KV.

În interiorul orașului energia electrică este distribuită la consumatori prin rețeaua de medie tensiune 20 KV, predominant în traseu subteran, prin intermediul posturilor de transformare, legate în bulcă și prin rețeaua electrică de joasă tensiune. Rețelele electrice se desfășoară în interiorul orașului de-a lungul căilor de circulație. Teritoriul administrativ al orașului este deci străbătut de linii de înaltă tensiune, precum

și liniile de medie tensiune (20; 10; 6 KV) care alimentează consumatorii casnici și social edilitari ai orașului și unitățile economice aflate pe teritoriul acestuia.

Posturile de transformare sunt legate în buclă la rețeaua electrică de medie tensiune, având permanent două posibilități de alimentare. Acestea sunt încărcate în medie 75-80%.

Gradul de electrificare este de 100%, consumul de energie la nivelul orașului Rovinari fiind de 12 MW/an pentru consumatori casnici, social-edilitari (și mici agenți economici - care reprezintă mai puțin de 10% din acest consum). Pe de altă parte, rețelele de transport ale energiei electrice destinate consumului casnic și industrial sunt învechite în proporție de aproximativ 70%; se constată și probleme cauzate de suprasolicitări în rețeaua electrică datorite consumului crescut din sectorul privat.

Iluminatul public este realizat printr-o rețea electrică de joasă tensiune, în traseu comun cu cea care alimentează consumatorii cu energie electrică și de multe ori cu rețelele telefonice urbane. Acestea sunt în cea mai mare parte subterane. Din anul 2006 orașul Rovinari dispune de un sistem de iluminat public eficientizat, proiect finanțat de către Fondul Român pentru Eficiența Energiei, care acoperă doar 60% din suprafața intravilanului, astfel că zonele periferice (părți ale cartierelor Rovinari și Vîrț) sunt lipsite de iluminat public.

2.5. Încălzire și distribuție gaz metan

Alimentarea cu gaze naturale a orașului Rovinari se face din conductă de înaltă presiune.

Sursa principală de încălzire și preparare a apei calde o constituie gazul natural, deservind centralele termice de apartament sau de bloc, centralei termice a spitalului orășenesc și unei centrale termice de zonă (PT3) ce deservește 1.400 apartamente și școala generale nr. 1. Cea mai mare parte a instituțiilor publice de pe raza orașului sunt dotate cu centrale termice proprii care le asigură încălzirea și alimentarea cu apă caldă.

Renunțarea la încălzirea în sistem centralizat s-a produs în urma deciziei SC Electrocentrale Rovinari SA de a sista livrarea de energie termică în iarna 1997-1998 (datorită neplății facturilor de către populație). Punctele termice au fost dezafectate, unele dintre ele fiind transformate în prezent în spații comerciale, magazine, etc.

Rețeaua de distribuție ce alimentează cu gaze naturale satul Vîrț a fost inaugurată și pusă în funcțiune în anul 2001, fiind o rețea de presiune redusă (OL, Dn=88,9 mm), cu o lungime de 3.190 m. Aceasta are capacitatea de a alimenta și alți consumatori. În ciuda instalației noi de alimentare cu gaz din satul Vîrț, se înregistrează un număr redus de persoane care consumă gaz pentru centrale termice în vederea încălzirii locuințelor și preparării apei calde. Cei mai mulți s-au bransat pentru consumul casnic de gaze, pentru centralele termice întrebuintând combustibilul fosil sau chiar la material lemnos, determinând astfel poluarea atmosferică.

Rețeaua de distribuție gaze naturale de pe teritoriul orașului Rovinari este realizată relativ recent, conductele de gaze aflându-se într-o stare acceptabilă. Se înregistrează disfuncționalități la amplasamentul rețelei de repartiție de presiune medie pe terenul SC RovinCom Construcții, nu și pe domeniul public.

2.6. Infrastructură socio-culturală

2.6.1. Sistemul educațional

Din punct de vedere al infrastructurii educaționale, orașul Rovinari deține o creșă socială, 5 grădinițe (Grădinița nr. 1, Grădinița nr. 4, Grădinița Vîrț, Grădinița Poiana și Grădinița cu program prelungit), 3 școli generale (Școala nr. 1, Școala nr. 3 și Școala Vîrț) și un liceu industrial (Grupul Școlar Industrial Minier).

Dintre cele 5 grădinițe existente, doar 3 dintre ele sunt amenajate în construcții specifice, celelalte două (Grădinița nr. 4 și Grădinița Vîrț) fiind amenajate în incinta unei construcții de tip bloc de locuințe, respectiv incinta școlii Vîrț, dispunând ca atare de spații restrânse de desfășurare a activităților pedagogice. În aceleași condiții funcționează și creșa socială, care dispune în prezent de un spațiu extrem de restrâns în raport cu numărul mare de copii găzduiți, iar condițiile sunt mediocre din punct de vedere sanitar.

Creșa cu program prelungit funcționează într-o locație improprie desfășurării unei activități optime, lucru datorit în primul rând suprafeței restrânse ce deservește unui număr de 120 de copii (4 grupe), dar și a numărului mic de cadre, reprezentat de 4 asistente.

Școala Generală Nr. 1, cu clasele I-VIII, deține o clădire în stare optimă de funcționare, dotată cu 25 de săli de clasă, 3 laboratoare și o sală de gimnastică.

Școala Generală Nr. 3, cu clasele I-VIII, deține, o clădire în stare bună de funcționare, cu 13 săli de clasă. Locurile sunt însă insuficiente în raport cu cerințele actuale de locuri, ceea ce obligă la găsirea și asigurarea unui alt amplasament în vederea construirii unei școli de 24 săli de clasă și dotări specifice (laboratoare, ateliere, sală de sport etc.).

Școala Vîrț, cu clasele I-IV, deține o clădire specifică, cu 2 săli de clasă. Starea de funcționare este însă improprie datorită lipsei grupurilor sanitare, a alimentării cu apă potabilă și a rețelei de canalizare.

Grupul Școlar are în structura sa liceul industrial, o școală de maiștri și o școală profesională. Ca și patrimoniu deține o clădire cu 23 de săli de clasă amenajate în condiții optime (cu o capacitate de 690 de locuri), 4 laboratoare (cu o capacitate de 120 locuri), 12 ateliere (cu o capacitate de 240 locuri) și un internat (cu o capacitate de 312 locuri). Momentan se lucrează la un campus în incinta liceului. Personalul didactic este format dintr-un număr de 55 profesori și 18 maiștri. Se constată calitatea scăzută a spațiilor de locuit oferite elevilor în cadrul internatului.

Infrastructurii existente îi corespund un număr de 172 de cadre didactice (profesori, maiștri și învățători), 18 institutori didactici (educatori) și 26 de persoane reprezentând personal didactic auxiliar și nedidactic. Aceasta se adresează unui număr de 3.365 școlari și 536 preșcolari.

Pe lângă acestea mai există un liceu în localitatea Fărcășești (Liceu Economic), care polarizează o parte dintre elevii din Rovinari.

Nevoile de dezvoltare ale structurilor educaționale sunt:

- Construirea unui școli generale sau extinderea celei actuale către Sud-Est;
- Construirea unei grădinițe pentru a prelua nevoile familiilor cu copii din zonele propuse pentru extinderea arealelor de locuit;
- Amenajarea unei biblioteci orășenești de cartier în Vîrț.

În ciuda infrastructurii existente, nivelul de educație al populației rezidente în orașul Rovinari este unul scăzut, aflat sub nevoile de dezvoltare ale comunității. Centrele de învățământ aflate pe teritoriul localității furnizează în continuare servicii educaționale mediocre din punct de vedere calitativ, cauza principală fiind lipsa de profesionalizare continuă a cadrelor didactice și calitatea redusă a produsului educațional furnizat, materiile predate fiind depășite din punct de vedere al nevoilor de dezvoltare și diversificare (în special materiile tehnice ale liceului minier, care susțin în continuare o educație preponderent industrială).

2.6.2. Sistemul de sănătate publică

Orașul Rovinari are în patrimoniu două unități publice de sănătate: un spital orășenesc și o policlinică. La acestea se mai adaugă cele câteva cabinetele particulare ale medicilor specialiști și de familie, un dispensar medical și un număr de aproximativ 5 farmacii.

Spitalul Orășenesc Sf. Ștefan, aflată în proprietatea administrației publice locale și funcționează cu un număr de 121 de paturi și 4 secții.

Spitalul mai are în dotare un laborator de analize medicale, un laborator de imagistică, o farmacie, un ambulator de specialitate, 10 cabinete de specialitate (corespunzător compartimentelor, mai puțin ORL), un bloc alimentar, o spălătorie și o centrală termică pe gaz.

Inițial spitalul asigură un număr de 250 de paturi, însă, odată cu plecarea la specializare a medicilor și a migrației forței de muncă din sistemul medico-sanitar, numărul acestora a fost redus.

Policlinica orășenească are în componența sa 5 cabinete: două de stomatologie, și câte unul de pediatrie, chirurgie și interne.

Infrastructura este susținută de o forță de muncă calificată, formată din 17 medici de specialitate, 8 medici de familie și 60 de cadre medii specializate. Numărul de locuitori ce revine unui medic este între 1.500 și 2.000 de persoane.

Lipsa concurenței în sectorul de sănătate și migrația cadrelor medicale, duce la menținerea unui nivel scăzut al calității serviciilor medicale și la resurse insuficiente pentru nevoile populației.

Astfel, se constată starea precară a infrastructurii medicale (clădire veche, cu izolație proastă, cu rețea de oxigen degradată, cu tâmplărie veche din lemn, pardoseli vechi, starea degradată a curții interioare a spitalului etc.). Spitalul orășenesc reclamă lipsa dotărilor minime obligatorii pentru asigurare unui serviciu medical corespunzător. Nu există un centru de intervenții medicale rapide pentru cazurile grave, amplificate de lipsa ambulanței și distanța relativ mare față de municipiul Târgu-Jiu. Lipsesc rampele și lifturile de acces pentru persoanele cu dizabilități.

Rețeaua instituțiilor sanitare poate fi dezvoltată prin amenajarea unor spații disponibilizate sau prin construirea pe terenuri libere.

2.6.3. Cultură și culte

Infrastructura culturală este destul de limitată în obiective și locuri special amenajate de socializare și reuniune comunitară, iar interesul locuitorilor orașului pentru activități culturale este tot mai scăzut.

Manifestările socio-culturale au următoarele clădiri de referință:

- o Casă de Cultură aflată într-un stadiu avansat de degradare, deși oferă posibilități de manifestări culturale ample (cinema, discotecă, club etc.), având o capacitate de 650 de locuri. Clădirea se află într-un blocaj instituțional, fiind proprietate a Sindicatului Muncitorilor de la Complexul Energetic Rovinari;

- un Cămin Cultural construit în cartierul Vîrț, aflat în stare de inactivitate, datorită degradării clădirii, lipsei grupurilor sanitare, a mobilierului necesar și a utilităților de strictă necesitate (apă, gaz, etc.);
- un cinematograful orășenesc aflat în stare de funcționalitate, mobilat modest, cu o capacitate de 330 de locuri;
- o bibliotecă orășenească, aflată în incinta consiliului local, într-un spațiu neadecvat și astfel, cu număr redus de cititori. Fondul de carte numără 16.823 de volume, iar numărul de cititori legitimați este de aproximativ 430 de persoane.

- alte 6 biblioteci, amplasate în diferite locații precum Casa de Cultură și clădirile unor școli;
- un club al elevilor, ce reunește deopotrivă elevi din ciclurile gimnazial și liceal.

Populația orașului se împarte între 4 culte și sunt susținute patrimonial prin următoarele clădiri/ amplasamente:

- Biserica Ortodoxă „Sf. Ioan Botezătorul”, construită în anul 1840, este o biserică din lemn amplasată în zona centrală a orașului și se află pe lista monumentelor istorice din Patrimoniul Național. Acest monument istoric constituie singurul punct de atracție cu valoare patrimonială al orașului, fiind protejat și valorificat de amenajarea parcului ce o înconjoară.

- două biserici ortodoxe, una aflată în Rovinari (construcție ridicată între anii 1996-2002), iar cealaltă în colonia Vîrț Nou;

- o biserică catolică;

- o biserică baptistă;

- o casă de rugăciuni „Martorii lui Iehova”;

- 2 cimitire, unul în Rovinari, cu nevoi de extindere, și unul aflat în cartierul Vîrț.

Manifestările religioase și culturale. În Rovinari au loc anual două evenimente principale: Zilele Orașului, sărbătorite cu fast de toată comunitatea și Festivalul Berii, ambele evenimente având loc în anotimpul cald (lunile iulie și respectiv august). La acestea se adaugă Festivalul Național de Muzică Ușoară, care a avut câteva ediții organizate la Rovinari, și sărbătorile creștine.

Se observă totuși un nivel scăzut al valorificării evenimentelor culturale și al calendarului tradițiilor și manifestărilor culturale la nivel local, regional și național.

2.6.4. Infrastructură și activități sportive

Orașul Rovinari dispune de:

- un teren de fotbal cu gazon sintetic, unde se susține construirea complexului sportiv Rovinari (sală polivalentă, tribună, vestiare și grupuri sanitare, terenuri sintetice etc.);

- un teren de fotbal cu gazon natural, amplasat în partea de Sud-Est a suprafeței intravilane, fost stadion municipal, aflat într-o stare înaintată de degradare, căruia îi lipsesc dotările necesare (tribună, vestiare, spații de antrenament, etc.);

- Clubul Sportiv „Jiu Rovinari”, înființat în anul 2006, fiind finanțat de la bugetul local și având pentru început o echipă de juniori de fotbal și o secție de box.

Clubul de fotbal antrenează două echipe de juniori, având 40 de tineri legitimați, cu vârste cuprinse între 12 și 14 ani, toți locuitori ai orașului Rovinari. În 2007, echipa de fotbal a promovat în liga a IV-a, iar în 2008 în liga a III-a.

Clubul de box are în prezent 30 de tineri legitimați, cu vârste cuprinse între 10 și 18 ani, toți locuitori ai orașului Rovinari. În competițiile sportive la care au participat, reprezentanții boxului din oraș au obținut 2 medalii de aur și 3 medalii de bronz la evenimente naționale, și foarte multe medalii la competiții interne.

Cele două terenuri de sport se află în proprietatea administrației publice locale. Pe lângă acestea, în Rovinari se mai găsesc: o sală de fitness și un club columbofil, aflat în proprietate privată.

De asemenea, au mai fost amenajate trei platforme betonate (pe str. Minerilor), prima funcționând ca „Orășel al copiilor”, cea de-a doua având destinația de teren de sport pentru o școală generală, iar cea de-a treia a fost amenajată cu destinația patinoar artificial.

În ciuda infrastructurii existente, nivelul de practicare a sporturilor și activităților de agrement este foarte scăzut, situație datorată în special dezinteresului populației preponderent tinere, dar în același timp slabei promovări și dezvoltări a infrastructurii sportive.

2.6.5. Gestiunea spațiilor publice și siguranța populației

Principala problemă a gestiunii publice este legată de lipsa unei delimitări clare a zonei centrale a orașului, respectiv servicii și instituții publice amplasate sporadic (Casa de Cultură, Magazinul Universal „Jiul”, piața agroalimentară, etc.). Lipsesc obiectivele care se impun odată cu tendințele de dezvoltare ale orașului: sănătate, învățământ, sport, turism, comerț, etc. De asemenea, sediile unor instituții publice sunt improprii pentru obiectul lor de activitate (sediul Primăriei, al Poștei, al Poliției, al Școlii generale, etc.), iar deseori sunt alăturate zone incompatibile prin natura funcțiunii lor.

Conform PUG, sunt admise următoarele tipuri de activități în zona centrală: administrația publică și servicii, unități financiar-bancare, comerț și alimentație publică, învățământ, cultură, culte, turism, agrement, sănătate, spații pietonale și spații publice plantate, locuințe colective și funcțiuni complementare, parcuri, etc.

Sunt interzise următoarele activități:

- activitățile industriale sau alte tipuri de activități poluatoare și care nu sunt direct legate de activitățile permise în zonă;
- activitățile de depozitare en-gross;
- activitățile de comerț sau prestare servicii desfășurate în construcții provizorii amplasate pe domeniul public .

Este imperativ necesară elaborarea unui Plan Urbanistic Zonal (PUZ) pentru zonele publice cu probleme funcționale și arhitecturale. De asemenea, este necesară dezvoltarea armonioasă pe întreg spațiul intravilanului a serviciilor de educație și învățământ, sănătate, administrație și servicii publice, sport, turism, comerț, activităților financiar-bancare, prestări servicii, transporturi, etc.

Pe de altă parte, câteva zone și incinte sunt amplasate necorespunzător din punct de vedere al normelor minime de protecție sanitară (oborul de animale, stația de epurare, cimitirele, târgul săptămânal de vite, etc.).

Se constată grija cu care administrația publică locală amenajează și înfrumusețează orașul, activități deosebit de importante întreprinse în vederea diminuării efectelor poluării industriale și, totodată, creșterii gradului de atractivitate al orașului pentru locuitori, investitori și potențiali turiști.

Spațiile verzi sunt amenajate în zona instituțiilor publice și a rețelei stradale (de aliniament) și în jurul locuințelor colective, unde sunt întreținute de către locuitori. Acestea totalizează 16,90 ha de teren, echivalentul a 3,9% din totalul spațiului intravilan. De asemenea, orașul Rovinari dispune de un parc pentru odihnă și agrement, situat în zona centrală, și care a fost recent amenajat. Însă, toate acestea sunt insuficiente pentru nevoile comunității. Mai mult, pentru a contracara efectele poluante ale industriei, este necesară amenajarea unor zone verzi și/sau plantate pe terenuri improprii locuirii, în apropierea zonelor rezidențiale și în zona de Est și Sud (protecția față de platforma de gunoi).

În ceea ce privește mobilierul stradal, în general, se constată starea sa avansată de degradare, fiind necesară amplasarea de noi bănci, jardiniere, garduri, etc., îndeosebi în zona parcurilor și a perimetrelor de odihnă. În același timp, este necesară construcția de rampe și lifturi pentru rezolvarea problemelor de acces a persoanelor cu dizabilități.

Parcurile de joacă pentru copii sunt de asemenea insuficiente, cu precădere în perimetrele construcțiilor noi de locuințe și în cartierul Virț. Toate cele existente necesită reamenajare și reutilare.

În ceea ce privește ordinea și securitatea publică, în orașul Rovinari s-au semnalat numeroase cazuri de delicvență și tulburare a liniștii publice. Pentru siguranța cetățenilor, în anul 2006 a fost dat în folosință un sistem de supraveghere stradală care monitorizează permanent principalele obiective din oraș.

De asemeni, în spațiul intravilan a fost semnalat un număr mare de câini comunitari. Ca atare se impune dezvoltarea unui centru de ecarisaj eficient, care să dispună de un sistem de supraveghere și împiedicare a înmulțirii necontrolate a acestora.

3. CARACTERIZARE SOCIO-DEMOGRAFICĂ

3.1. Structura și evoluția populației

Orașul Rovinari a înregistrat la recensământul din anul 2002 o populație de 12.496 locuitori, ceea ce reprezintă 3,2% din populația totală a județului Gorj și 7,7% din populația urbană a județului. În anul 2008, populația orașului a ajuns la valoarea de **13.813** locuitori.

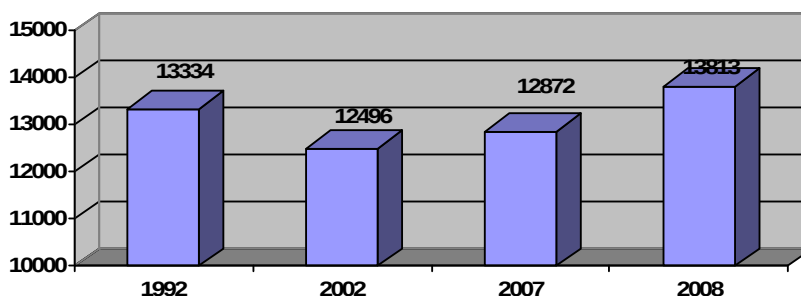
Unitatea teritorială de referință		Număr total de persoane
Județul Gorj		381.643
Urban		180.489
	Municipiul Târgu Jiu	96.318
	Municipiul Motru	23.690
	Orașul Rovinari	12.872

Tabel nr. 2: Populația stabilă la 1 Iulie 2007

Sursa: Institutul Național de Statistică

Comparând datele de la recensămintele din 1992, 2002 și 2007 cu datele actualizate în 2007 se observă că populația orașului Rovinari a avut o evoluție descendentă în primă fază, revenind ascendent în cea de a doua fază. Volumul acesteia a scăzut cu aproximativ 7%, respectiv 838 locuitori, iar apoi a crescut cu aproximativ 3%, respectiv cu 376 locuitori. Interesant de observat este faptul că între anii 2007 și 2008, populația s-a majorat cu un număr de 941 de persoane, însemnând un procent de aproximativ 7,3%. Revenirea demografică are la bază un spor natural ridicat, numărul populației crescând în perioada 2002 - 2007, în medie, cu 200 de persoane/an.

Conform Planului Urbanistic General, se estimează o creștere a populației orașului în perioada 2002-2015 cu 7.000 de locuitori.

Grafic nr. 4: Evoluția populației orașului Rovinari în perioada 1992 – 2008

Sursa: Institutul Național de Statistică

Densitatea populației în orașul Rovinari este în prezent de 524.81 locuitori/km².

Populația orașului Rovinari poate fi considerată tânără din punct de vedere demografic, având o medie de vârstă de 36 de ani.

Datele privind mișcarea naturală în anul 1998 indică faptul că natalitatea în orașul Rovinari are o valoare superioară celei caracteristice județului Gorj în mediul urban (10,3‰) și inferioară celei înregistrate în județul Gorj în ansamblu (11,3‰). Comparativ cu media înregistrată la nivel național (10,5‰), rata natalității în orașul Rovinari.

Rata mortalității atât în cazul orașului Rovinari cât în cazul județului Gorj în mediul urban înregistrează variații foarte mari comparativ cu mediile înregistrate la nivel național și județean în ansamblu. Astfel, pentru orașul Rovinari rata natalității era la nivelul anului 1998 de 1,8‰, mult inferioară valorii naționale (10,5‰) și județene (11,3‰).

Astfel, rata scăzută a mortalității determină un spor natural pozitiv, a cărui valoare de 9‰ este mult superioară valorilor înregistrate la nivel național și județean.

La nivelul anului 1998, analiza datelor statistice din fișa localității evidențiază faptul că distribuția populației pe sexe indică o pondere mai ridicată a populației masculine, comparativ cu mediile înregistrate la nivel național și județean din acea perioadă, unde se înregistrează valori superioare ale ponderii populației feminine. Distribuția inegală se datora desfășurării în zonă a unor activități economice (exploatarea minieră) atractive în special populației masculine.

În prezent însă, distribuția inegală a populației pe sexe în favoarea celei feminine se datorează dezvoltării unor noi ramuri ale industriei și migrării masive a forței de muncă în străinătate (majoritar masculină). Fișa localității la nivelul anului 2008, indică un procent de 49,81% al populației masculine, și 50,19% al populației feminine.

Structura pe sexe			Procentual	
	1998	2008	1998	2008
Feminin	6.316	6.932	48.9 %	50,19%
Masculin	6.559	6.881	51.1 %	49,81%

Tabel nr. 3: Evoluția structurii populației pe sexe

Sursa: Fișa localității (1998, respectiv 2008), INS

Comunitatea orașului este descrisă ca fiind o entitate neomogenă cultural și etnic, locuitorii fiind la origine din toate părțile țării, și concentrați în perioada comunistă la Rovinari în vederea sprijinirii activității de minerit și a celor complementare. Cu timpul, comunitatea tinde înspre o entitate solidară, cel mai bun exemplu fiind dat de atitudinea și managementul aparatului autorității locale.

Din punct de vedere al structurii etnice, populația orașului este formată din 99,57% cetățeni români (adică 1.3754 persoane), 0,2% de etnie rromă (28 de persoane), 0,2% maghiari (27 de persoane) și 0,03% alte etnii (4 persoane).

Datele privind migrația în orașul Rovinari, în anul 1998, indică un sold migratoriu negativ (-0,6 ‰). Gradul de mișcare a populației locale înspre alte localități cu scopuri educative sau economice este din ce în ce mai ridicat, în mod special înspre orașul Târgu Jiu.

3.2. Locuire

Precum subliniam la începutul capitolului precedent, orașul Rovinari a apărut ca urmare a creșterii numărului populației rurale cu numărul de muncitori (inclusiv familiile acestora), venite din diverse colțuri ale țării pentru acoperirea nevoii de forță de muncă în zonele de exploatare minieră.

Astfel, orașul dispune în prezent de un fond locuibil concretizat în 4.470 de locuințe, de construcție relativ nouă (realizate după anii '70), cu o suprafață locuibilă totală de 144.000 mp și cu regim de înălțime P+2 și P+4 nivele.

Indicele de locuibilitate este de 16,0 m²/locuitor, densitatea suprafeței locuibile este de 10,42 m²/locuitor, în timp ce densitatea construcțiilor este de 31,04 locuințe/ha, cu un număr de 3,09 persoane/locuință.

Explicația diferenței dintre indicii de locuibilitate și densitatea suprafeței locuibile rezidă în faptul că apartamente cu mai multe camere sunt ocupate de nefamiliști. Din totalul de 4.470 de locuințe, 1.540 sunt proprietate a statului, restul de 2.930 fiind în proprietate privată, situație rezultată din recensământul populației și locuințelor din 2002.

Arhitectura blocurilor de locuințe este monotonă și în general neîngrijită, neputând să ofere confortul necesar nici ca locuire și nici din punct de vedere al funcționalității interioare și al utilităților, acestea fiind neizolate, cu șarpante defecte, subsoluri nesalubrizate (datorită coloanelor de evacuare vechi și deteriorate), etc. Se înregistrează și o densitate crescută a suprafeței locuibile, datorită construcțiilor de tip comunist și a locuințelor cu suprafețe mici.

Locuințele în gospodării individuale lipsesc în cartierul Rovinari, ele fiind prezente însă în satul Vîrt și în cartierul Poiana, cu un total de 230 gospodării (case).

Pe de altă parte, spațiile destinate construirii de locuințe individuale sunt limitate, iar construcțiile destinate locuințelor colective sunt insuficiente, cererea de noi locuințe depășind oferta existentă. Extinderea zonei de locuit este prevăzută, conform PUG, în partea de Nord a orașului, adiacent DN66.

În ceea ce privește colonia Poiana, deși locuită și utilată cu anumite dotări, colonia este propusă pentru dezafectare în scopul extinderii exploatarei miniere, conform studiului de fundamentare privind exploatarea minieră, existând în acest sens o interdicție definitivă de construire.

O altă problemă aferentă managementului locuirii o reprezintă lipsa unei forme juridice corespunzătoare funcționării asociațiilor de proprietari, acestea nefiind sistematizate pe verticală, în sensul inventarierii reale a problemelor cu care acestea se confruntă.

3.3. Servicii de asistență socială

În ciuda faptului că venitul pe cap de locuitor în orașul Rovinari este relativ mare, administrația publică locală sprijină pe locuitorii nevoiași care nu au o situație financiară care să le permită un trai decent. În acest sens, Serviciul Social al Primăriei a acordat ajutoare bănești tuturor categoriilor defavorizate de persoane, în anul 2008 înregistrându-se următoarele valori și categorii defavorizate:

- Prestații financiare, de care au beneficiat un număr de 138 de familii;
- Ajutor social acordat copiilor persoanelor plecate în străinătate, 50 de cazuri;
- Protecție socială, reprezentând ajutoare urgente - 83 de persoane, ajutor de înmormântare - 4 cazuri și ajutoare sociale - 567 de persoane.

De asemenea, Primăria finanțează cantina de ajutor social, locație unde iau masa de două ori pe zi un număr de 140 de persoane defavorizate. În schimb, se constată starea precară în care se află locuințele sociale și creșa socială.

Au fost finalizate blocurile de locuințe ANL, iar în prezent se susține crearea unui centru de îngrijire și asistență socială pentru persoane cu handicap sau care prezintă risc de excluziune socială.

Locuințele sociale asigură locuirea a 60 de familii, cu un număr total de 190 de persoane. Acestea, însă oferă un grad de confort minim, multe dintre ele neavând asigurate utilitățile de strictă necesitate.

O problemă aparte cu care se confruntă comunitatea de la Rovinari este cea a bătrânilor singuri, bolnavilor, persoanelor cu handicap locomotor sau cerebral care au nevoie de îngrijire, sprijin și protecție socială, în total 38 de persoane. Aceste probleme sunt accentuate de veniturile foarte mici sau chiar a lipsei veniturilor și/sau de sistemul sanitar deficitar, care nu asigură asistența corespunzătoare sau posibilitatea de recuperare.

4. CARACTERIZAREA ECONOMICĂ

4.1. Gradul de dezvoltare economică

În plan economic, orașul Rovinari se caracterizează prin dominanța activă a industriei extractive și, ca urmare a acestuia, prin industria producătoare de energie electrică și termică.

Ramurile dominante de activitate economică ale orașului Rovinari sunt:

- Industria extractivă, reprezentată de minerit (extracția cărbunelui);
- Energie electrică și termică (producție, distribuție energetică);
- Combustibili;
- Construcții, materiale de construcții;
- Utilaj minier;
- Industrie alimentară;
- Vânzarea cu amănuntul și furnizarea de servicii (termopan, construcții, mobilă etc.).

Marii agenți economici ai orașului Rovinari sunt: SC Complexul Energetic Rovinari SA, SC TERMOSERV SA, S.N.L.O.-E.M. Roșia, SC TP SUT SA, SC EnergoConstrucția SA, SC EnergoMontaj SA, SC EnergoReparații SA, SC U.M.R. SA, SC Cazare-Cantine SA și SC MinPREST SA. În total există aproximativ 350 de firme cu sediu sau punct de lucru în Rovinari, majoritatea desfășurând activități de producție, servicii și comerț. Mediu de afaceri este slab dezvoltat, existând puține inițiative private, iar numărul de IMM fiind sub media națională. Cauzele principale sunt date de:

- susținerea financiară redusă a populației, respectiv salarii și pensii foarte mici;
- nesiguranța și reticența în derularea de proiecte cu finanțare guvernamentală și europeană;
- lipsa informației, a rețelelor și a locurilor de comunicare;
- lipsa consultanței și a formării specifice nevoilor locale;
- lipsa educației antreprenoriale;
- cheltuieli scăzute în domeniul cercetării-dezvoltării;
- penetrație scăzută în domeniul cercetării-dezvoltării.

Pe termen lung însă, orașul se confruntă în principal cu lipsa previziunii asupra sustenabilității sale economice, în primul rând a activităților sale predominant industriale, bazate pe resurse epuizabile. În același timp, acestea se află într-o situație de monopol industrial (un singur agent economic de exploatare, respectiv CET Rovinari), iar o parte însemnată a celorlalte activități economice (producția de energie electrică folosind cărbunele extras, dependența populației de locurile de muncă industriale locale, etc.) și servicii (infrastructură tehnico-edilitară, comercială, sanitară, etc.) sunt dependente față de industria extractivă și viabilitatea acestora este generată de exploatarea carboniferă.

Pentru contracararea acestor amenințări interne, principalul potențial de dezvoltare al orașului îl constituie resursele rezultate în urma exploatarea industriale. Astfel, trebuie acordată o importanță mai mare reconversiei spațiilor și activităților abandonate sau nefolosite, precum și crearea de parcuri industriale în conformitate cu prevederile H.G. nr. 65/2001.

4.2. Structura ocupațională

În 1998, populația activă ocupată a orașului Rovinari reprezenta 70,9% din populația totală a orașului, respectiv un număr de 8.990 persoane, rata de ocupare fiind mult superioară celei de la nivel județean, care înregistra un procent de doar 25%. Principalele domenii de activitate în care este ocupată forța de muncă sunt, în ordinea ponderii deținute: industrie, energie electrică, termică, gaze, apă, transporturi, depozitare, poșta și telecomunicații. Polarizarea forței de muncă și dependența acesteia față de activitatea minieră și a activităților relaționale acesteia este, pe termen lung, o amenințare asupra siguranței economice a populației locale. Populația tânără (majoritar feminină) constituie un potențial real pentru dezvoltarea activităților din sectorul terțiar și secundar (prin alte forme de producție), cererea de locuri de muncă fiind mai mare decât oferta.

Orașul înregistrează un număr mare de șomeri datorită numărului mic de locuri de muncă (absorbție scăzută), a caracterului monoindustrial al localității și în special disponibilizărilor masive în baza O.G. 22/29 din anul 1996, când au fost disponibilizate 21,58% din populația activă la acea dată, reorientarea profesională a acestora fiind foarte scăzută. De asemenea, rata șomajului este în creștere, în special în rândul tinerilor și al populației feminine.

Populația este în general săracă, datorită recesiunii economice a orașului Rovinari, în special datorită disponibilizărilor masive și reducerii activității Complexului Energetic Rovinari, principala activitate economică a orașului.

4.3. Descrierea generală a sectorului primar

4.3.1. Industria extractivă

Cea mai importantă resursă neregenerabilă a orașului Rovinari o reprezintă depozitele carbonifere.

Începută în 1964, exploatarea cărbunelui termogen-lignit este cea mai intensă în bazinul carbonifer Rovinari în comparație cu exploatarea depozitelor de marmură și calcar. Pentru oraș, industria extractivă reprezintă ½ din producția totală a județului. Stratul de cărbune este prins în argile, marme și nisipuri ușor de înlăturat, exploatarea fiind facilitată de grosimea stratului de steril ce nu depășește 2-3 m, înclinarea straturilor de lignit variind între 5 și 10°.

Zona de producție a orașului Rovinari este reprezentată prin unități industriale și depozite, ocupând un total de 166,40 ha, ceea ce înseamnă 38% din totalul intravilanului. În oraș se remarcă 2 platforme industriale:

- platforma Nord-Vest, care este cea mai întinsă, și care reunește societăți precum CET Rovinari, CNLO Târgu Jiu (sucursale Rovinari), ITUC Rovinari, ROVINCOM CONSTRUCȚII, IUM Rovinari, Stația PECO cu depozitul de combustibil și SC MARSAT SA (reparații și automatizări);

- platforma Nord-Est, care găzduiește în prezent doar societatea ACMM Rovinari.

În prezent carierele Beterega, Cicani, Balta Unchiașului au rezervele epuizate, fiind redat agriculturii sau silviculturii, sau folosite la haldarea zgurei sau cenușii provenite din procesele tehnologice ale CET Rovinari. Exploatarea are loc în prezent în carierele Gârla și Rovinari Est, însă nivelul economic actual nu va putea fi menținut decât prin ocuparea și exploatarea, în continuare, a unor terenuri ce se află în teritoriul administrativ Rovinari și care implică în partea de est dezafectarea unor terenuri, parte aflate în proprietate privată.

Concomitent cu aceste mișcări, o parte însemnată din platformele industriale construite și date în funcțiune au fost închise, lăsând în urma un peisaj degradant, care necesită costuri mari de reamenajare pentru alinierea la condițiile impuse de economia de piață și nevoie de dezvoltare locale. Productivitatea exploatării este scăzută, iar tehnologiile sunt învechite.

Exploatarea miniere au condus la modificarea reliefului și degradarea solului, diminuând șansele de dezvoltare a oricăror alte activități economice.

Pe de altă parte trebuie notat aportul acestei exploatări la creșterea nivelului de trai, prin asigurarea locurilor de muncă în acest sector de activitate, cu avantaje bănești reale și asigurarea energiei termice și electrice în zonele locuibile prin dezvoltarea de termocentrale.

4.3.2. Agricultură

Din cele 2.186 ha ale Rovinariului, 840 de ha sunt incluse în circuitul agricol după cum urmează:

- Arabil – 480 ha (18,23%);
- Pășuni – 218 ha;
- Fânețe – 46 ha;
- Vii – 50 ha;
- Livezi – 45 ha;
- Terenuri rămase necultivate – 28 ha.

Principala problemă a sectorului agricol o constituie calitatea proastă, fertilitatea scăzută și perioada lungă de refacere a solurilor rezultate în urma exploatării industriale și a căderilor însemnate de ploi acide. În același timp, solurile sunt extrem de restrânse (840 ha) pentru nevoile de dezvoltare agricole și de consum ale orașului.

O altă problemă o constituie divizarea proprietății private asupra terenurilor agricole, și așa restrânse, între un număr mare de proprietari (560 titluri de proprietate). Astfel că, se practică agricultura de subzistență, pentru consum propriu. De asemenea lipsește cadrul instituțional specializat pe sectorul agricol și consilierea și informarea proprietarilor de terenuri agricole și a crescătorilor de animale cu privire la finanțările guvernamentale și din fonduri europene destinate relansării sectorului agricol. Pe de altă parte persoanele care practică aceste forme de agricultură de subzistență în general nu au certificate de producător.

Datorită acestor probleme importante, agricultura nu poate deveni un sector de activitate important pentru oraș, decât într-o mică măsură, pe orizont lung de timp și cu costuri ridicate (legate de comasarea terenurilor aflate în proprietate privată, de dezafectarea celor aflate în exploatare industrială, de formarea și reconversia unui număr mic de persoane din industrie, etc.). Pe termen mediu, terenurile disponibile și cel mai puțin poluate se pretează unui număr restrâns de activități agricole, respectiv: pomicultură, legumicultură (în mod special prin dezvoltarea de sere) și cultura viței de vie. Toate celelalte activități (creșterea animalelor, cultura mare, etc.) necesită suprafețe mari de teren agricol (indisponibile în teritoriul

administrativ al orașului) și resurse pentru asigurarea rentabilității (sol nepoluat, de calitate superioară; etc.).

În prezent, pe suprafețele agricole existente se cultivă în general păioase (grâu, secară) - 95 ha, porumb - 220 ha, cartofi - 30 ha și legume - 45 ha. A existat o stațiune pomicolă de 100 ha, care, în prezent este trecută în proprietate privată, conform legii. Suprafețele viticole sunt restrânse, însumând doar 50 ha. Soiurile de viță de vie sunt neomologate, iar producția acestora este destinată consumului individual. În categoria crescătorilor de animale este înregistrat un singur crescător de capre. Însă orașul nu poate acoperi consumul din producția proprie.

Zonele exploatate deja de industria minieră sunt redacte circuitului agricol sau silvic prin administrarea de către SCPP Târgu-Jiu, și transformate în cercetări pomicole și zone viticole (la Nord de Halda CET Rovinari). Alte terenuri reintrate în circuitul agricol sunt cultivate cu viță de vie, pomi fructiferi, grâu, porumb, pășune etc. Deși sub raport cantitativ rezultatele sunt bune, din punct de vedere calitativ acestea sunt îndoielnice.

4.3.3. Exploatarea pădurii

Din suprafața inițială de pădure ce aparținea teritoriului administrativ al orașului, o parte importantă a fost defrișată pentru exploatarea minieră a terenului aferent.

Pe de altă parte, s-a redat circuitului silvic o parte din terenul exploatat (Sud-Vest de cariera Rovinari Est), odată cu repunerea în circuitul agricol a suprafețelor rezultate în urma haldării sterilului din exploatarea minieră, și pentru prevenirea eventuale alunecări de teren, au fost plantați salcâmi de soi rezistent la acțiunile factorilor poluanți din zonă pe mai mult de 2/3 din suprafața fostei cariere Beterega.

Fondul forestier actual este alcătuit din 350 ha de pădure de salcâm cu o vârstă de aproximativ 20 de ani, ca rezultat al reimpăduririi suprafețelor ocupate de haldele de steril rezultate în urma activității miniere. Aflat în mare parte în proprietatea mixtă a administrației publice locale și a termocentralei, acesta urmează a fi atribuit proprietarilor de drept.

În prezent exploatarea fondului forestier se face în regim silvic.

4.4. Descrierea generală a sectorului secundar

Sectorul secundar reprezintă pentru orașul Rovinari o ramură de activitate importantă, dată de producția de energie electrică și termică, combustibili, utilaj minier, materiale de construcții și industria alimentară.

În ceea ce privește producția de energie electrică și termică, la termocentrala Rovinari, au loc noi lucrări de rețehnologizare și construcții noi. În acest sens, a fost semnat un memorandum cu un mare grup industrial turc, care intenționează să investească în sistemul energetic de la Rovinari.

Industria materialelor de construcții se poate baza pe resursele rezultate în urma exploatărilor industriei miniere.

Pe de o parte, cele mai importante activități ale sectorului secundar se leagă în aval de dezvoltarea sectorului extractiv, și drept urmare au un grad mare de dependenți față de acestea. Este necesară dezvoltarea unor noi activități productive, care să devină majoritară în timp și să susțină declinul iminent al industriei extractive, bazată pe resurse epuizabile. Pe de altă parte, orașul nu a prevăzut terenuri care să susțină aceste noi dezvoltări industriale, prin inițiativă particulară.

4.5. Descrierea generală a sectorului terțiar

Pe lângă Magazinul Universal „Jiul” și piața agro-alimentară, ambele amplasate în zona centrală, orașul mai dispune de 39 unități comerciale și de alimentație publică, ce însumează: 4.218 mp pentru comerț alimentar, 5.587 mp pentru comerț nealimentar și 868 mp pentru alimentație publică. Un alt punct important îl reprezintă complexul comercial, care are în componență o piață agro-alimentară la standarde europene. În ceea ce privește unitățile pentru prestări servicii acestea sunt repartizate uniform în teritoriul administrativ al orașului. Se remarcă astfel ateliere pentru reparații auto, reparații încălțăminte, reparații radio-tv, frizerie, coafură, croitorie, studio foto etc.

Cu toate acestea, sectorul serviciilor (sănătate și asistență socială, învățământ, administrație publică, activități financiar-bancare) este slab dezvoltat pe teritoriul orașului, sub nivelul județean. Pe de altă parte, acest sector va putea înregistra creșteri pe măsură ce se va crea un echilibru între activitățile economice din celelalte sectoare.

Din punct de vedere turistic, orașul Rovinari nu prezintă obiective de interes turistic național sau internațional. În același timp, industria extractivă, prin urmările sale asupra reliefului (prin exploatarea majorității terenurilor extravilane deținute de oraș) și asupra mediului înconjurător înlătură orice posibilitate de valorificare a spațiului său natural.

Există însă trei forme de turism care pot fi dezvoltate în Rovinari:

- Turism de tranzit, dezvoltat pe baza căilor de comunicație de importanță națională și europeană;
- Turism de afaceri, pe baza dezvoltării economice a orașului, legate sau nu de industria extractivă;
- Turism familial (legate de sărbătorile religioase, de weekend, de aniversări, etc.), care, în general nu are nevoie de servicii de cazare, însă poate constitui cerere pentru serviciile de masă și pentru obiectivele și activitățile turistice.

Primele două forme de turism necesită infrastructura de cazare și masă de calitate superioară (pentru că se adresează unor nevoi calitative înalte, gen oameni de afaceri, turiști aflați în tranzit, etc.) și câteva obiective și activități turistice punctuale, cum ar fi: bisericuța ortodoxă de lemn, cinematograful, complex comercial pentru cumpărături, etc.

5. MANAGEMENT URBAN

5.1. Caracterizarea materială și a managementului Primăriei Rovinari

Orașul Rovinari a cunoscut o reală schimbare abia în ultimii patru ani, în urma eforturilor noii echipe executive a Primăriei. În prezent se continuă transformările, cu accent pe dezvoltarea nivelului economic, social și de infrastructură.

Sediul Primăriei Rovinari, deși modern, nu răspunde tuturor nevoilor de funcționalitate ale sale. Din acest motiv, Primăria dorește construirea unui nou sediu.

Din punctul de vedere al capacității de management, Primăria Rovinari are în componență un număr de 30 oameni dinamici și competenți, care au participat la diverse cursuri de formare și specializare în ultimii cinci ani. Pe de altă parte, se constată necesități de dezvoltare profesională precum:

- Dezvoltarea abilităților de comunicare instituțională, lobby, documentare asupra oportunităților existente în mediul extern și care pot fi valorificate de oraș, etc.
- Dezvoltarea cunoștințelor în management de proiect;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare publică;
- Dezvoltarea cunoștințelor de animare de grupuri și întâlniri;

În anul 2007 au fost finalizate mai multe investiții de interes local: a fost dat în folosință ștrandul orașenesc, cu o suprafață de 4.500 mp, au fost date în folosință trei blocuri ANL, a fost construită o piață agroalimentară la standarde europene și a fost finalizată o bază sportivă cu gazon sintetic.

5.2. Rolurile principale ale Primăriei în comunitate

Una dintre problemele principale ale Primăriei este legată de faptul că direcțiile principale de dezvoltare ale localității sunt blocate prin circulații rutiere și feroviare majore precum și de platforme industriale. Dacă dezvoltarea căilor de transport este relativ independentă de resursele și politicile Primăriei, zonele afectate de carierele industriale necesită politici locale susținute și costisitoare de reabilitare, revitalizare, reintroducere în circuitul economic sau funcțional.

O altă amenințare pentru dezvoltarea sănătoasă a comunității o reprezintă alocarea unei părți substanțiale din bugetul local pentru rezolvarea problemelor sociale ale localității, în timp ce pentru susținerea inițiativei private și a diversificării activităților economice și implicit a sustenabilității orașului, se acordă atenție politică și bugetară mult mai redusă.

Pe de altă parte, politicile de dezvoltare ale Primăriei trebuie să țină cont de prevederile principalelor documente de planificare teritorială, în principal de PUG, mai ales în ceea ce privește zonificarea funcțională, corelarea planurilor de rețele tehnico-edilitare, respectarea condițiilor de constructibilitate, prin proiecte și acordarea de autorizații de construire corecte.

În același timp, PUG-ul existent are deja 7 ani vechime, multe domenii și date suferind modificări în această perioadă de timp. Pentru a asigura dezvoltarea organizată a localității, PUG-ul actual necesită deci o reactualizare, în special pentru susținerea dezvoltării arhitectonice durabile, orientarea spațială a clădirilor și densitatea acestora în areal, fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor, etc. Mai mult, acest document trebuie susținut de studii de fezabilitate și planuri specifice, pentru cazuri speciale, prin realizarea de PUZ-uri și PUD-uri pentru:

- Stabilirea zonelor ce necesită interdicție temporară de construire;
- Parcelări în vederea executării de locuințe;
- Definitivarea soluției de alimentare cu apă și a celei de canalizare a apelor uzate în viitoarele cartiere Vârș Nou și prelungirea acestuia;
- Refacerea ecosistemelor degradate în urma exploatarei cărbunelui și valorificării acestuia;
- Studiu de rezistență la seisme;
- Perspectiva industrială a platformei industriale din Nord-Vestul orașului, etc.

Deși oraș, Rovinariul are caracteristici predominant rurale și acces redus la servicii urbane. Acestea trebuie să aibă prioritate în dezvoltare. În același timp, obiectivele publice de pe suprafața orașului trebuie organizate în rețea, pentru un acces cât mai dezvoltat al populației la serviciile publice oferite de acestea. Primăria trebuie să sprijine dezvoltarea unor noi instituții care să răspundă cerințelor orașului în: învățământ, sănătate, sport, turism, transport, culte, etc., susținând în paralel atragerea de investiții străine, aflate la un nivel redus până în prezent.

Primăria și Consiliul Local trebuie să-și organizeze cât mai eficient serviciile publice existente, pentru a răspunde corect și coerent la problemele și nevoile cetățenilor orașului. De exemplu, serviciul agricol trebuie să se concentreze doar pe informarea proprietarilor și a agricultorilor (în parteneriat cu Direcția și Agențiile specializate) asupra posibilităților de finanțare directe (subvenții) și de dezvoltare a legumiculturii, viticulturii și pomiculturii (prin programe de finanțare europene, etc.) și pe justa împărțire a terenurilor agricole (și a suprafețelor silvice), deoarece, precum am subliniat deja, sectorul agricol este greu de dezvoltat în acest moment din cauza problemelor mari de poluare și fărâmițare a terenurilor agricole.

Pe de altă parte, Primăria trebuie să-și dezvolte o serie de servicii noi, precum:

- Serviciul de consiliere și consultanță, pentru valorificarea oportunităților de dezvoltare și finanțare existente în perioada de programare actuală (2007-2013) ce pot rezolva probleme publice și de dezvoltare ale orașului. Lipsa personalului pregătit pentru acordarea acestui tip de consiliere, consultanță și animare a grupurilor este principala problemă în dezvoltarea acestui serviciu;
- Serviciul de calificare și recalificare, reconversie profesională și de dezvoltare antreprenorială, în colaborare cu AJOFM Gorj și instituțiile de educație și formare continuă existente la nivel local și pe piață, în funcție de nevoile persoanelor șomere, în căutare unui loc de muncă, în stadiu de reconversie, antreprenori sau IMM-uri;
- Serviciul de lobby și promovare a oportunităților de antreprenariat și investiții atât la nivel local cât și în afara localității.
- Realizarea unui sistem de control și amenzi pentru reglarea factorilor perturbatori ai dezvoltării comunității (ex. depuneri neadecvate de deșeuri, alterarea infrastructurii publice, nerespectarea liniștii publice, etc.).

5.3. Comunicare și asociere administrativă

Un punct slab al comunicării administrației publice locale îl constituie relațiile precare de colaborare între aceasta și conducerea Centralei Termo-Electrice (agentul economic prioritar) în abordarea problemelor principale ale orașului (poluarea industrială, traficul greu care traversează orașul, ocuparea forței de muncă, etc.). Pe de altă parte, Planul de Dezvoltare Socio-Economic a fost elaborat în baza unei comisii de specialitate, subliniind interesul pentru parteneriat.

Mai mult, orașul Rovinari a dezvoltat un proiect de înfrățire cu localitatea Turek din Polonia, plecând de la aceleași domenii de activitate (o puternică activitate minieră), și încheind ulterior un parteneriat cu aceasta pe 5 direcții strategice de dezvoltare, după cum urmează:

- *Cultură*, presupunând schimburi de ansambluri folclorice, organizarea de întruniri de creație și evenimente culturale;
- *Învățământ/educație*, presupunând o colaborare între instituțiile de învățământ din cele două localități, și având ca obiect organizarea de tabere de vacanță pentru elevi, precum și schimburi de experiență pedagogică pentru cadrele didactice;
- *Sport*, presupunând organizarea de concursuri pentru tineret și schimburi de experiență în domeniul culturii fizice și a sportului la nivelul administrației locale;
- *Administrația locală*, având în plan schimbul de experiență între consiliile locale, schimbul de experiență în domeniul autonomiei administrației locale și schimburi de experiență în domeniul contactelor cu minoritățile naționale;
- *Dezvoltarea activităților economice*, cu accent pe elaborarea propunerilor de colaborare între firmele și organisme economice ale celor două localități, pe participarea firmelor și întreprinderilor în cadrul târgurilor și expozițiilor organizate la Turek și Rovinari, pe organizarea întrunirilor între întreprinzători în scopul inițierii contactelor și schimburilor de experiență, dar nu în ultimul rând pe înlesnirea și dezvoltarea activităților turistice.

5.4. Politicile de dezvoltare ale autorității locale

Politicile de dezvoltare sunt direcțiile și principiile de acțiune pe care autoritățile publice locale le trasează într-o serie de sectoare cheie. Din acest punct de vedere, Primăria și Consiliul Local Rovinari susțin cu prioritate următoarele politici de dezvoltare:

- Finalizarea blocurilor de locuințe aflate în stadiu de nefinalizare, pentru realizarea unor noi posibilități rezidențiale necesare populației în creștere;

- Modernizarea infrastructurii de transport; în acest sens una dintre prioritățile Primăriei este aceea de a sprijini modernizarea DN 66, în parteneriat cu orașul Târgu Jiu; o altă prioritate o constituie realizarea centurii de ocolire a orașului pentru devierea traficului greu;

- Modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și sociale; astfel, printre prioritățile Primăriei figurează și modernizarea obiectivelor sociale (cantină, creșă, etc.), investiții în infrastructura de sport și agrement, reabilitarea blocurilor de locuințe;

- Susținerea dezvoltării miniere durabile, în primul rând prin desființarea localității Poiana și concesionarea teritoriului în acest scop, reabilitarea și revitalizarea zonelor afectate de cariere, repunerea în circuitul agricol a terenurilor afectate de activitatea industrială.

În același timp Primăria și Consiliul local trebuie să-și dezvolte și prioritizeze politicile de dezvoltare actuale, în mod special prin următoarele puncte:

- Reactualizarea Planului Urbanistic General;
- Formarea resurselor umane ale Primăriei pentru a susține proiectele de mare amploare pe care aceasta și le propune;

- Elaborarea unor studii (în parteneriat cu structuri specializate) și proiecte pentru refacerea ecosistemelor degradate în urma acțiunii industriilor poluante;

- Dezvoltarea de zone industriale și economice echipate pentru sprijinirea inițiativei private, autohtone sau străine, în industrii și servicii nepoluante, corespunzătoare nevoilor de dezvoltare ale comunității;

- Dezvoltarea unor zone rezidențiale noi prin favorizarea construirii locuințelor individuale, în mod special în cartierul Vîrt;

- Dezvoltarea serviciilor urbane și organizarea obiectivelor în rețea pentru instituții din categoria: administrație, învățământ, sănătate, sport, turism, transporturi, comerț, instituții financiar-bancare etc.;

- Dezvoltarea serviciilor interne ale Primăriei și a relațiilor cu publicul;

- Susținerea dezvoltării comitetului socio-economic (existent deja) și implicarea acestuia în implementarea prezentei strategii;

- Realizarea unui sistem de monitorizare și control al implementării strategiei de dezvoltare.

ANALIZA SWOT

PRINCIPALELE ATUURI ȘI PROVOCĂRI ALE TERITORIULUI ORAȘULUI ROVINARI

SWOT	PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI / RISCURI
DEZVOLTARE TERITORIALĂ	- importante depozite de cărbune energetic, a căror exploatare este facilă; - forme de relief prielnice dezvoltării; - suprafață mare (17 ha) destinată spațiilor verzi, pentru sport și agrement; - amplasarea orașului într-o zonă lipsită de constrângeri de relief sau riscuri naturale însemnate; - evitarea pericolului de alunecări de teren prin plantarea de salcâmi pe suprafețele holdelor de steril; - o parte din zonele eliberate de sarcinile tehnologice au fost împădurite; - apropierea de reședința județului.	- modificarea reliefului și degradarea solului, datorită exploatărilor miniere, respectiv a depozitării de deșeuri; - echilibru ecologic precar, respectiv poluare atmosferică, a solului și a apei (ploi acide, elemente radioactive, etc.); - poluare sonoră ridicată datorită traficului și industriei; - cea mai mare suprafață a teritoriului administrativ îl ocupă exploătarile miniere, densitatea spațiului intravilan fiind foarte mare; - management defectuos al deșeurilor și cantitate mare de deșeuri industriale; - lipsa patrimoniului cultural valoros și a obiectivelor turistice.	- existența lacului de acumulare Ceauru și posibilitatea exploatării acestuia pentru activități piscicole, de agrement, etc.; - reimpădurirea unor zone foste miniere; - existența cercetărilor asupra caracteristicilor zăcămintului de cărbune până la nivelul stratului V; - distanța redusă față de reședința de județ - orașul Târgu Jiu, fiind în zona de influență a acesteia; - importanța orașului în sistemul urban al județului Gorj; - programe de modernizare și re tehnologizare implementate pentru reducerea pulberilor sedimentare și a pulberilor în suspensie; - existența unor spații publice nefolosite; - dezvoltarea unui sistem județean integrat al managementului deșeurilor.	- resursa cea mai importantă a orașului (cărbunele) este neregenerabilă; - risc de inundații în localitatea Virț; - încadrarea de către Comisia Europeană în zona critică sub aspectul poluării solului.
INFRA-STRUCTURĂ	- căi de comunicație importante care traversează orașul: E79 și calea ferată electrică; - starea rețelei stradale este satisfăcătoare; - echipare tehnico-edilitară bună; - căi de comunicație bine dezvoltate; - energie termică și electrică asigurată din resurse locale; - existența unui sistem eficient de monitorizare stradală; - existența unui sistem eficient de iluminat public;	- lipsa unei centuri de ocolire a orașului destinată traficului greu; - lipsa utilităților publice pentru cartierele periferice ale localității; - lipsa dotărilor și amenajărilor pentru susținerea activităților sportive; - lipsa spațiilor plantate amenajate (min. 12 ha); - echipament insuficient pentru rezolvarea problemelor de salubritate ale orașului; - deficiențe ale serviciilor medicale; - migrația forței de muncă din spitalele orășenești; - aspect vizual degradant al orașului (marea majoritate blocuri neîntreținute); - unități de învățământ cu lipsuri tehnice și pedagogice; - stare de degradare a instituțiilor socio-culturale;	- importanța națională a DN66 (E79), care face parte din rețeaua de drumuri expres, respectiv europeană, prin legătura rutieră Ungaria - România - Bulgaria; - prioritatea dezvoltării rețelei feroviare în cadrul PATN; - reamenajarea stației CFR Rovinari și transformarea acesteia în punct de trafic pentru călători; - trecerea sub administrația publică locală a Casei de Cultură a Sindicatelor și reabilitarea acesteia.	

INFRA-STRUCTURĂ	- realizarea (în curs) a platformei orășenești de depozitare a deșeurilor; - număr mare de biblioteci; - existența locurilor modernizate de agrement, întâlnire și schimb: strand, bază sportivă, parc, orașul copiilor, etc.	- lipsa dotărilor adecvate pentru activitățile de salubritate ale orașului; - necesități de modernizare a sediilor unor instituții și servicii publice; - necesitatea modernizării instituțiilor de învățământ și reorientarea profilului educațional al acestora.		
SOCIO-DEMOGRAFIE	- ponderea ridicată a populației tinere, respectiv spor natural pozitiv; - sold migratoriu negativ; - numărul populației active este majoritar celui inactive; - rata de ocupare superioară celei județene; - confortul financiar al populației ocupate în industria extractivă (nivel ridicat de trai); - practicarea unei palete largi de sporturi; - sprijin public direct acordat problemelor sociale - existența sistemului centralizat de supraveghere video a orașului.	- evoluție puternic ascendentă a populației orașului în ultimii ani; - nivel ridicat al mortalității infantile; - confort precar al locuirii; - densitate foarte mare a locuirii spațiului intravilan; - efecte grave ale poluării asupra sănătății populației locale manifestate prin acțiunea directă asupra aparatului respirator; - lipsa omogenității culturale și etnice; - lipsa profilurilor educaționale non-industriale pentru susținerea dezvoltării economice alternative a orașului; - grad mare de dependență al persoanelor cu nevoi speciale față de populația ocupată și resursele publice; - nivel scăzut al educației populației; - interesul scăzut al populației pentru cultură; - necesitatea modernizării infrastructurii sportive.	- nivelul incipient a unor forme de dezvoltare comunitară (activități în comun sau în folosul comunității); - promovarea echipei de fotbal „Jiu Rovinari” în competiții regionale și naționale, determinând creșterea notorietății localității; - existența fondurilor structurale destinate reconversiei profesionale și susținerii mediului asociativ, inclusiv antreprenariat.	- asigurarea unui număr important de locuri de muncă de către sectorul minier pe termen lung, în raport cu resursele epuizabile.
DEZVOLTARE ECONOMICĂ	- important sector primar-extractiv; - important sector productiv (1/2 din producția totală a județului) pentru celelalte domenii ale economiei naționale; - repunerea în circuitul agricol a unor foste zone miniere (viticultură, pomicultură); - forță de muncă bine calificată disponibilă la costuri reduse; - piață agro-alimentară la	- diminuarea suprafețelor cultivate și a rentabilității agricole; - suprafețe agricole poluate ce determină creșteri anormale ale plantelor, poluarea culturilor produse în aer liber și implicit a hranei populației locale; - soiuri de viță de vie neomologate; - sector terțiar slab dezvoltat; - slaba educație antreprenorială; - lipsa obiectivelor de interes turistic național sau internațional.	- introducerea în programul „sprijinirea investițiilor” ca urmare a apartenenței la zona defavorizată „Motru-Rovinari”; - experiența exploatarei carbonifere de suprafață; - continuarea extinderii obiectivelor miniere; - investiții viitoare străine în sistemul energetic; - suprafețele restrânse de teren agricol se pretează cel mai bine legumiculturii, pomiculturii și viței de vie; - existența cadrului de dezvoltare a	- lipsa sustenabilității economice, prin dezvoltarea forțată a orașului datorită natura activităților impuse de exploatarea minieră; - necesitățile de dezvoltare ale sectorului extractiv implică costuri sociale (strămutări ale populației, etc.); - migrația masivă a forței de muncă.

DEZVOLTARE ECONOMICĂ	standarde europene; - deservire comercială bună; - paletă diversă a prestărilor de servicii; - prețul relativ scăzut al terenurilor agricole.		industrii materialelor de construcții; - dezvoltarea turismului de afaceri și de tranzit; - parteneriatul în vederea constituirii unei direcții strategice de dezvoltare a activităților economice; - îngrădirea dezvoltării industriale datorită noilor norme și priorități europene privind mediul.	
MANAGEMENT URBAN	- pregătire superioară a personalului Primăriei; - existența Direcției de Servicii Comunale pentru rezolvarea serviciilor publice locale; - eficiența din primul mandat a autorității locale; - Primăria dispune de un buget local mare; - transparența programelor de dezvoltare socio-economică a localității.	- lipsa facilităților oferite investitorilor de către administrația publică locală; - lipsa unui plan integrat de acțiuni de reabilitare și modernizare a rețelelor de utilități; - amenajarea improprie în spații neadecvate a unor instituții de interes public; - lipsa formării continue a funcționarilor publici.	- încheierea unui parteneriat cu orașul înfrățit Turek (Polonia) pe 5 direcții strategice de dezvoltare; - interesul și disponibilitatea autorităților publice locale pentru dezvoltarea parteneriatului public-privat.	- lipsa continuității activității instituționale datorită expirării mandatelor administrațiilor publice.

Capitolul 3. PLANIFICAREA DEZVOLTĂRII STRATEGICE A ORAȘULUI

1. VIZIUNEA COMUNITĂȚII ASUPRA DEZVOLTĂRII ORAȘULUI

În următorii 10 ani, orașul Rovinari va deveni un centru județean și regional al tradiției industriale; o destinație strategică și atractivă pentru antreprenorii și investitorii orientați către resursele naturale exploatabile pe care zona le oferă, către o forță de muncă tânără și dornică de afirmare profesională; o oază de ospitalitate; un loc plăcut în care să trăiești, să muncești și să dezvolți o microintreprindere; o comunitate dinamică și implicată, cu localnici activi și autorități locale responsabile și deschise.

2. OBIECTIVE

2.1. Obiective generale

În urma auditului teritorial al orașului Rovinari și a concluziilor SWOT, în următorii 10 ani autoritățile locale din orașul Rovinari și partenerii lor trebuie să-și concentreze eforturile pe următoarele obiective, pentru a valorifica atuurile și a face față provocărilor:

- Creșterea nivelului de dezvoltare urbană (infrastructură, management și servicii);
- Dezvoltarea economică durabilă a orașului bazată pe resursele sale, în mod special a celor regenerabile;
- Aproximarea de standardele europene privind calitatea vieții;
- Optimizarea relațiilor în teritoriu teritoriale și urbane;
- Reducerea numărului de ajutoare sociale și sprijinirea activă a populației cu probleme sociale.

2.2. Obiective sectoriale

Pentru a susține obiectivele generale, autoritățile locale ale orașului Rovinari și partenerii lor trebuie să urmărească următoarele obiective sectoriale:

- Dezvoltarea infrastructurii publice și a serviciilor tehnico-edilitare la standarde europene;
- Îmbunătățirea serviciilor publice și a managementului autorității locale;
- Dezvoltarea altor activități economice, care să devină predominante în momentul epuizării depozitelor carbonifere;
- Dezvoltarea activităților socio-culturale și infrastructurii de susținere;
- Îmbunătățirea accesului la educație și servicii medicale de calitate;
- Abordarea instituțională calificată a problemelor sociale ale comunității;
- Refacerea ecosistemelor afectate de industria minieră.

3. MĂSURI ȘI PROIECTE

Implementarea politicilor de dezvoltare pe care autoritățile publice locale și le-au propus, și implicit îndeplinirea obiectivelor strategice și sectoriale de mai sus, depind de modul în care cei mai importanți actori locali ai orașului, coordonați de Primăria Rovinari vor depune eforturi consistente în a implementa o serie de proiecte grupate în măsuri prioritare.

Măsurile și proiectele aferente, necesare dezvoltării durabile a orașului Rovinari pentru perioada 2009-2019 sunt:

Măsura 1 – Modernizarea infrastructurii de transport

Drumuri și poduri

- Modernizarea drumurilor secundare ale orașului (cu prioritate strada Prieteniei și strada Florilor), eventual cu lărgiri de profil;
- Modificarea traseului drumului care intră în oraș prin partea de Est (pentru a dezvolta construcțiile de locuințe individuale, conform PUG) pornind de la actualul pod peste Jiu și calea ferată, cu

supratraversarea căii ferate industriale, actuala penetrație urmând a fi folosită doar ca acces în zona industrială;

- Refacerea și amenajarea drumului de acces către stația CFR în vederea promovării transportului intermodal ca alternativă la transportul pe osie;
- Devierea traseului traficului greu de tranzit spre periferia localității, pe str. Aleea Vulcan și mai departe pe lângă ACMM Rovinari, continuându-se în extravilan pe un traseu de la nord la Sud-Vest, începând de la stația de epurare și mergând adiacent limitei dintre oraș și comuna Fărcășești;
- Realizarea șoselei de centură a orașului;
- Amenajarea intersecțiilor, în mod special a celei la nivel cu calea ferată a drumului de acces către zona izolată de locuințe individuale din nord (adiacentă căii ferate, lângă ACMM Rovinari);
- Modernizarea și completarea rețelei stradale din toate cartierele orașului;
- Construirea unor străzi noi în zona estică a orașului, pentru asigurarea legăturilor la noile lotizări;
- Construcția unui pod peste calea ferată din zona industrială, la intersecția cu drumurile din oraș;
- Reabilitarea pasajului care reprezintă intersecția lui DN 66 cu inserția în oraș;
- Dezvoltarea sistemului de borduri și trotuare pe toată suprafața orașului;
- Dezvoltarea și amenajarea spațiilor de parcare;
- Dezvoltarea unui sistem eficient de semnalizare rutieră și stradală a orașului.

Transport în comun

- Dezvoltarea mijloacelor de transport în comun între orașul Rovinari și Târgu Jiu; (achiziția a două microbuze standardizate pentru transportul de persoane);
- Înființarea unei societăți de transport subordonată Primăriei;
- Dezvoltarea transportului elevilor (solicitarea de la Ministerul Educației și Cercetării a două automobile destinate transportului de școlari).

Gări și autogări

- Modernizarea stației CFR a orașului și a pieței gării.

Alte nevoi de infrastructură

- Realizarea pistelor speciale pentru bicicliști;
- Modernizare drumuri de acces spre terenurile agricole.

Măsura 2 – Asigurarea accesului la apă potabilă de calitate și la un sistem eficient de canalizare și epurare

Captare și distribuție a apei potabile

- Forarea a 3 noi puțuri (unul în cartierul Vîrț și două în continuarea frontului de captare al orașului), pentru alimentarea cu apă din sursă subterană și astfel acoperirea cererii în creștere;
- Extinderea forajelor de captare;
- Realizarea unei stații noi de deferizare și clorurare pentru cartierul Vîrț Nou;
- Modernizarea și dezvoltarea conductelor de aducțiune apă potabilă;
- Modernizarea și dezvoltarea conductelor de distribuție apă potabilă;
- Extinderea rețelei de apă pentru zonele nou propuse prin prezentul plan urbanistic;
- Reabilitarea bazinelor de colectare a apei;
- Înlocuirea conductelor de transport a apei potabile și dezvoltarea unora noi;
- Înlocuirea tronsonului Stația de Apă – Podul CFR cu rețea de polietilenă (PVC);
- Curățarea (spălarea) rețelei existente în vederea îndepărtării depunerilor;
- Punerea în funcțiune a unei instalații de aerare, desărare și deferizare a apei potabile;
- Realizarea stației de tratare și montarea de filtre și contoare;
- Reabilitarea căminelor de vizitare;
- Curățarea și amenajarea pâraielor din cartierul Vîrț;
- Construirea unei fântâni în cartierul Vîrț;
- Reamenajarea fântânii situată în spatele școlii din cartierul Vîrț;
- Modernizare stație de pompare și distribuție Vîrț;
- Realizarea sistemului de distribuție a apei potabile în cartierul Vîrț prin amplasarea de cișmele pe străzi și instalații interioare de apă rece și preparare locală a apei calde;
- Realizarea unei stații de tratare, în cartier Vîrț Nou.

Canalizare

- Modernizarea sistemului de canalizare în cartierele în care acesta există deja;

- Extinderea sistemului de canalizare în zonele neacoperite sau noi, prin colectarea și deversarea într-o rețea unitară a canalelor secundare cu diametrul de 50 cm;
- Modernizarea conductei de refulare a canalizării;
- Reabilitarea căminelor de vizitare;
- Reabilitarea și modernizarea rețelei de ape pluviale;
- Pentru satul Vîrț, și prelungirea cartierului Vîrț Nou, dezvoltarea unor rigole stradale, conform Legii Apelor;
- Reabilitarea și modernizarea rețelei de apă pluvială;
- Schimbare coloanelor de evacuare în subsolurile blocurilor;
- Asanarea subsolurilor blocurilor de locuințe.

Epurare

- Modernizarea și punerea în funcțiune a stației de tratare și filtrare a apei potabile;
- Realizarea noii stații de epurare din cartierul Vîrț Nou;
- Realizarea unei noi stații de epurare pe malul stîng al râului Jiu, în zona TPSUT. Amplasamentul va fi validat în baza unor documentații tehnice de specialitate;
- Realizarea sistemului de epurare a apelor menajare.

Măsura 3 – Îmbunătățirea sistemelor de încălzire ale orașului

- Modernizarea rețelelor de transport existente a gazului metan menajer prin folosirea conductelor preizolate;
- Finalizarea procesului de echipare a instituțiilor publice cu sisteme centralizate de încălzire (centrale termice proprii).

Măsura 4 – Asigurarea accesului populației la servicii de electricitate și iluminat public

- Reabilitarea vechilor rețele de transport a energiei electrice și creșterea puterii instalate în vederea asigurării stabilității consumului de masă;
- Realizarea de noi rețele de transport a energiei electrice care să acopere noile spații de locuit conforme cu noul Plan Urbanistic General;
- Realizarea de noi rețele de iluminat public și extinderea celor existente către suprafețele periferice ale orașului și noile spații intravilane ce vor fi cuprinse în noul Plan Urbanistic General.

Măsura 5 – Susținerea formelor locale posibile de agricultură

- Încurajarea, consilierea și formarea viitorilor antreprenori și grupuri de producători pentru investiții în formele posibile de agricultură pe terenurile agricole disponibile ale orașului: legumicultură (în mod special în sere), pomicultură și cultura viței de vie;
- Constituirea asociațiilor de proprietari de terenuri;
- Verificarea și controlul modului de aplicare și respectare a prevederilor legislative în domeniul zootehnic și veterinar;
- Redarea în circuitul agricol a suprafețelor descărcate de sarcini.

Măsura 6 – Îmbunătățirea managementului urban

- Construcția unui nou sediu al Primăriei;
- Elaborarea unor studii (în parteneriat cu structuri specializate) și proiecte pentru refacerea ecosistemelor degradate în urma acțiunii industriilor poluante;
- Dezvoltarea comitetului socio-economic (existent deja) și implicarea acestuia în implementarea strategiei prezente;
- Realizarea unui sistem de monitorizare și control al implementării strategiei de dezvoltare;
- Dezvoltarea unui serviciu de consiliere și consultanță, pentru valorificarea oportunităților de dezvoltare și finanțare existente în perioada de programare actuală (2007-2013) ce pot rezolva probleme publice și de dezvoltare ale orașului;
- Dezvoltarea unui serviciu de calificare, recalificare, reconversie profesională și de dezvoltare antreprenorială (în colaborare cu AJOFM Gorj și instituțiile de educație și formare continuă existente la nivel local și pe piață);

- Dezvoltarea unui serviciu de lobby și promovare a oportunităților de antreprenariat și investiții atât la nivel local cât și în afara localității;
- Realizarea unui sistem de control și amenzi pentru reglarea factorilor perturbatori ai dezvoltării comunității (ex. depuneri neadecvate de deșeuri, alterarea infrastructurii publice, nerespectarea liniștii publice, etc.);
- Organizarea de simpozioane și seminarii pe teme specifice legate de potențialul de dezvoltare al orașului și problemele locale;
- Organizarea de târguri și expoziții, vizite de lucru, schimburi de experiență pe baza necesităților de dezvoltare locală;
- Introducerea procedurilor simplificate pentru obținerea avizelor, autorizațiilor și licențelor de funcționare (în parteneriat cu CCI Gorj);
- Introducerea TIC și a E-serviciilor;
- Dezvoltarea unui incubator de afaceri pentru susținerea inițiativei private și valorificarea potențialului de dezvoltare al orașului;
- Realizarea unui sistem informatic geografic (SIG) pentru dezvoltarea bazei de date a orașului;
- Crearea unei baze de date, prin inventarierea permanentă a cazurilor sociale, și radiografierea corectă a nevoii de sprijin în vederea diversificării metodelor de intervenție în funcție de specificitatea cazurilor;
- Dezvoltarea voluntariatului pentru rezolvarea problemelor sociale la nivelul comunităților locale;
- Dezvoltarea unor programe de instruire a personalului din cadrul APL de către specialiști în domeniu, în scopul identificării nevoilor locale și întocmirii de proiecte pentru rezolvarea acestor nevoi;
- Dezvoltarea mijloacelor de asistență publică, pentru sprijin public și monitorizare a unor probleme urgente sau restante, precum: eliberarea titlurilor de proprietate restante; sprijin instituțional pentru retrocedarea pădurilor; despăgubirea proprietarilor afectați de vechiul sistem și de lucrările miniere; sprijin pentru constituirea asociațiilor de proprietari; etc.
- Dezvoltarea unui centru de avertizare în caz de dezastre naturale și calamități.

Măsura 7 – Reducerea poluării

- Remodelarea activității miniere în vederea reducerii impactului asupra mediului, încheierea de parteneriate, lansarea unui proces de re tehnologizare, și a unor proiecte CSR etc.;
- Consolidarea perdelei de protecție și crearea unor noi pentru delimitarea zonelor rezidențiale de cele industriale;
- Dezvoltarea sistemului de colectare, sortare și depozitare a deșeurilor prin achiziționarea de echipamente performante, achiziționarea și montarea de pubele publice și coșuri de gunoi, etc.

Măsura 8 – Reorientarea industrială prin diversificarea activităților economice

- Realizarea unor parcuri industriale și/sau tehnologice, conform Legii 65/2001;
- Dezvoltarea accesului la informație economică, legală și administrativă;
- Dezvoltarea posibilităților de educație antreprenorială;
- Dezvoltarea unor parteneriate ale mediului privat, respectiv a unor clustere;
- Crearea unor parcuri industriale, dotate cu toate utilitățile necesare.

Măsura 9 – Reabilitarea infrastructurii socio-educative

Infrastructură de sănătate

- Renovarea, remobilarea și reutilizarea spitalului;
- Achiziția unei salvări;
- Achiziția și montarea de rampe și lifturi de acces pentru persoanele cu dizabilități;
- Refacerea și amenajarea curții interioare a spitalului orășenesc cu destinația de spațiu de recreație pentru pacienți;
- Realizarea a două dispensare medicale în zonele neacoperite sau extinderi prevăzute ale spațiului construit din cartierul Rovinari;
- Realizarea unui dispensar medical pentru zona aflată la Nord de DN66, în cartierul Vîrț.

Infrastructură de locuire

- Dezvoltarea investițiilor noi de locuințe prin zonelor rezidențiale extinse;
- Amenajarea subsolului, fațadelor și casei scărilor a blocurilor locuibile din Rovinari;
- Izolarea termică a apartamentelor cu materiale termo-izolante și înlocuirea instalațiilor termice;
- Reabilitare acoperișurilor blocurilor Rovinari;
- Extinderea cimitirului către Sud-Vest, odată cu introducerea în intravilan a unor noi zone.

Spații verzi

- Extinderea, reabilitarea și modernizarea spațiilor plantate (gard viu, pomi, bănci, gazon, realizarea unei fântâni arteziene.

Turism și agrement

- Transformarea canalelor de apă ale termocentralelor în baze de agrement și sporturi nautice: caiac, canoe, biciclete pe apă;

- Amenajarea în carierele zonei Mătășari – Rovinari – Motru a unui traseu pentru curse;
- Parcuri de distracții/joacă pentru copii care să acopere echilibrat teritoriul și nevoile familiilor;
- Realizarea clubului de pensionari.

Infrastructură educațională

- Construirea unui școli generale sau extinderea celei actuale către Sud-Est;
- Modernizarea școlilor existente;
- Construirea unei grădinițe pentru a prelua nevoile familiilor cu copii din zonele propuse pentru extinderea arealelor de locuit;
- Dezvoltarea unor centre de educație, informare și documentare pentru valorificarea oportunităților de petrecere a timpului liber pentru copii și tineri.

Infrastructură socială

- Construirea unui centru pentru îngrijire a bătrânilor și copiilor cu nevoi sociale sau medicale;
- Dezvoltarea unui cabinet medical și a asistenței medicală de specialitate pentru persoanele cu nevoi speciale;
- Dezvoltarea unei cantine și a unui club de recuperare locomotorie;
- Reabilitarea căminului locuințe sociale (80 camere) – camere, grupuri sociale, instalații tehnice;
- Reabilitarea cantinei sociale;
- Dezvoltarea unui centru multifuncțional de asistență și consiliere pentru persoanele defavorizate.

Infrastructură de sport

- Refacerea stadionului orășenesc, ca și componentă a viitorului complex sportiv: gazon, tribune, vestiare, parcare, grupuri sanitare, etc.
- Construirea unui bazin de înot acoperit;
- Construirea unei săli de sport.

Infrastructură culturală

- Reabilitarea corpului de clădire al Casei de Cultură;
- Construirea unui nou sediu al bibliotecii orășenești;
- Reabilitarea căminului cultural Vîrț.

Măsura 10 – Reabilitarea terenurilor afectate de exploatarea minieră

- Preluarea și reabilitarea terenurilor afectate de industria extractivă cu scopul pregătirii lor pentru noi activități post-miniere (agricultură, realizarea materialelor de construcții, etc.)

- Realizarea de consolidări în zonele supuse alunecărilor sau prăbușirilor de teren (terasarea și plantarea de arbori, realizarea de drenaje, etc.).